

Nr 77.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 6 februari 1931 avslutad konvention innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, m. m.; given Stockholms slott den 6 februari 1931.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll samt med överlämnande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 6 februari 1931 avslutad konvention innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap med tillhörande slutprotokoll vill Kungl. Maj:t härmed dels äska riksdagens godkännande av samma konvention med slutprotokoll dels, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap;

lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar; samt

lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 om adoption.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

Konvention.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island, Republiken Finlands Præsident, Hans Majestæt Kongen af Norge og Hans Majestæt Kongen af Sverige, hvilke er kommet overens om at afslutte en Konvention mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, indeholdende internationalprivatretlige Bestemmelser om Ægteskab, Adoption og Værgemaal, har udnævnt til deres befuldmægtigede:

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island:

Hr Erik Julius Christian Scavenius, Hans Majestæts overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm;

Republiken Finlands Præsident:

Republikens overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm, Rafael Waldemar Erich;

Hans Majestæt Kongen af Norge:

Sin overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm, Johan Herman Wollebæk;

Hans Majestæt Kongen af Sverige:

Sopimus.

Suomen Tasavallan Presidentti, Hänen Majesteettinsa Tanskan ja Islannin Kuningas, Hänen Majesteettinsa Norjan Kuningas ja Hänen Majesteettinsa Ruotsin Kuningas, päätettyään tehdä Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken sopimuksen, joka sisältää avioliittoa, lapsiksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä, ovat määränneet valtuutetuikseen:

Suomen Tasavallan Presidentti:

Tasavallan erikoislähettilään ja täysivaltaisen ministerin Tukholmassa Rafael Waldemar Erichin;

Hänen Majesteettinsa Tanskan ja Islannin Kuningas:

Tukholmassa olevan erikoislähettiläänsä ja täysivaltaisen ministerinsä Erik Julius Christian Scaveniuksen;

Hänen Majesteettinsa Norjan Kuningas:

Tukholmassa olevan erikoislähettiläänsä ja täysivaltaisen ministerinsä Johan Herman Wollebäkin;

Hänen Majesteettinsa Ruotsin Kuningas:

Konvention.

Republiken Finlands President, Hans Majestät Konungen av Danmark och Island, Hans Majestät Konungen av Norge och Hans Majestät Konungen av Sverige, vilka överenskommit att sluta en konvention mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige, innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, hava till sina fullmäktige utsett:

Republiken Finlands President:

Republikens Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Rafael Waldemar Erich;

Hans Majestät Konungen av Danmark och Island:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Erik Julius Christian Scavenius;

Hans Majestät Konungen av Norge:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Johan Herman Wollebæk;

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Samningur.

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur, Forseti lýðveldisins Finnlands, Hans hátign konungur Noregs og Hans hátign konungur Svíþjóðar, sem hafa orðið ásáttir um að gera samning milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, er hafi að geyma alþjóðleg einkamálarjettar-ákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráðamensku, hafa útnefnt sem umboðsmenn sína:

Hans hátign konungur Íslands og Danmerkur: Sendiherra sinn í Stokkhólmi, Erik Julius Christian Scavenius;

Forseti lýðveldisins Finnlands:

Sendiherra lýðveldisins í Stokkhólmi, Rafael Waldemar Erich;

Hans hátign konungur Noregs:

Sendiherra sinn í Stokkhólmi, Johan Herman Wollebæk;

Hans hátign konungur Svíþjóðar:

Konvensjon.

Hans Majestet Norges Konge, Hans Majestet Kongen av Danmark og Island, Republikken Finnlands President og Hans Majestet Kongen av Sverige, som er kommet overens om å avslutte en konvensjon mellem Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige, inneholdende internasjonal-privatrettslige bestemmelser om ekteskap, adopsjon og vergemål, har til sine befullmektigede opnevnt:

Hans Majestet Norges Konge:

Sin overordentlige sendemann og befullmektigede minister i Stockholm Johan Herman Wollebæk;

Hans Majestet Kongen av Danmark og Island:

Sin overordentlige sendemann og befullmektigede minister i Stockholm Erik Julius Christian Scavenius;

Republikken Finnlands President:

Republikkens overordentlige sendemann og befullmektigede minister i Stockholm Rafael Waldemar Erich;

Hans Majestet Kongen av Sverige:

Konvention.

Hans Majestet Konungen av Sverige, Hans Majestet Konungen av Danmark och Island, Republikken Finnlands President och Hans Majestet Konungen av Norge, vilka överenskommit att sluta en konvention mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge innehållande internationellt privatrettsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, hava till sina fullmäktige utsett:

Hans Majestet Konungen av Sverige:

Sin Minister för Utrikes Ärendena, Hans Excellens Friherre Fredrik Ramel;

Hans Majestet Konungen av Danmark och Island:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Erik Julius Christian Scavenius;

Republiken Finnlands President:

Republikens Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Rafael Waldemar Erich;

Hans Majestet Konungen av Norge:

Sin Udenrigsminister,
Hans Excellence Friherre
Fredrik Ramel;

hvilke, behørigt befuld-
mægtigede, er kommet
overens om følgende Ar-
tikler:

I. Ægteskab.

Artikel 1.

Vil en Statsborger i en af de kontraherende Stater indgaa Ægteskab for en af de andre Staters Myndigheder, skal hans Ret til at indgaa Ægteskabet bedømmes efter Loven i denne Stat, saafremt han i de sidste to Aar har været og fremdeles er bosat der, men ellers efter Loven i den Stat, hvor han har Statsborgerret.

Skal Statsborgerlandets Lov anvendes, kan Retten til at indgaa Ægteskabet godtgøres ved Bevidnelse fra denne Stats Myndigheder (Ægteskabsattest).

Artikel 2.

Om Lysning og Vielse gælder Loven i den Stat, for hvis Myndighed Ægteskabet indgaaes.

Artikel 3.

Retsvirkningerne af Ægteskab mellem Personer, som er og ved Ægteskabets Indgaaelse var Statsborgere i de kontraherende Stater, skal, forsaavidt angaar Ægte-

Ulkoasiainministerensä,
Hänen Ylhäisyytensä
Vapaaherra Fredrik Ra-
melin;

jotka, siihen asianmu-
kaisesti valtuutettuina,
ovat sopineet seuraavista
artikloista:

I. Avioliitto.

1 artikla.

Jos jonkin sopimusval-
tion kansalainen tahtoo
mennä avioliittoon toi-
sen sopimusvaltion viran-
omaisen edessä, on hänen
oikeutensa mennä aiot-
tuun avioliittoon tutkitta-
va tämän valtion lain mu-
kaan, jos hänellä viimeis-
ten kahden vuoden ajan
on siellä ollut ja edelleen
on kotipaikka, mutta
muuten kotimaan lain
mukaan.

Jos kotimaan lakia on
sovellettava, voidaan oi-
keus mennä aiottuun avio-
liittoon selvittää esittä-
mällä siitä kotimaan vi-
ranomaisen todistus.

2 artikla.

Kuuluttamisen ja vih-
kimisen suhteen on voi-
massa sen valtion laki,
johon vihkimisviranomai-
nen kuuluu.

3 artikla.

Milloin puoliset ovat ja
avioliittoa päätettäessä
olivat jonkin sopimusval-
tion kansalaisia, määräy-
tyvät avioliiton oikeudel-
liset vaikutukset, mitä
tulee puolisoitten varalli-

Sin Minister för Utrikes
Ärendena, Hans Excel-
lens Friherre Fredrik Ra-
mel;

vilka, därtill behörigen
befullmäktigade, överens-
kommit om följande artik-
lar:

I. Äktenskap.

Artikel 1.

Vill medborgare i en av
de fördragsslutande sta-
terna träda i äktenskap
inför myndighet tillhö-
rande någon av de övriga,
skall hans rätt att ingå
äktenskapet prövas efter
lagen i den staten, om han
sedan minst två år har
hemvist därstädes, men
eljest enligt hemlandets
lag.

Skall hemlandets lag
vinna tillämpning, må rät-
ten att ingå äktenskapet
styrkas genom intyg av
myndighet tillhörande
hemlandet.

Artikel 2.

Med avseende å lysning
och vigsel gäller lagen i
den stat, vigselmyndighe-
ten tillhör.

Artikel 3.

Rättsverkningarna av
äktenskap mellan dem,
som äro och vid äkten-
skapets ingående voro
medborgare i fördrags-
slutande stat, skola, så-
vitt angår makarnas för-

Utänrikisrådherrasin,
hans hågöfgi Fredrik Ramel, friherre;

sem, með gildu umboði, hafa komið sjer saman um eftirfarandi greinar:

I. Hjúskapur.

1. grein.

Nú ætlar ríkisborgari einhvers samningsríkisins að láta vigja sig hjá yfirvöldum einhvers hins ríkisins, og ber þá að dæma um heimild hans til hjónavígslu eftir lögum þess ríkis, svo framarlega sem hann hefir verið búsettur þar síðustu tvö árin og er enn, en ella eftir lögum þess lands, sem hann er ríkisborgari í.

Nú ber að fara eftir lögum ríkisborgaralandsins, og er þá hægt að sanna heimildina til hjónavígslu með vottorði frá yfirvöldum þessa lands (hjúskaparvottorði).

2. grein.

Fara ber eftir lögum þess lands, þar sem hjónavígslan fer fram, um lýsingu og vigslu.

3. grein.

Lögfylgjur hjúskapar milli hjóna, sem eru og voru við hjónavígsluna ríkisborgarar í einhverju samningslandinu, skulu, um fjármál hjónanna, dæmast samkvæmt lög-

Sin Utenriksminister,
Hans Excellence Friherre
Fredrik Ramel;

hvilke, behørig befullmektigede, er kommet overens om følgende artikler:

I. Ekteskap.

Artikkel 1.

Vil en statsborger i en av de kontraherende stater inngå ekteskap for en av de andre staters myndigheter, skal hans rett til å inngå ekteskapet prøves efter loven i denne stat, såfremt han i de siste to år har vært og fremdeles er bosatt der, men ellers efter loven i den stat hvor han har statsborgerrett.

Skal statsborgerlandets lov anvendes, kan retten til å inngå ekteskapet godtgjøres ved bevidnelse fra denne stats myndigheter (ekteskapsattest).

Artikkel 2.

Om lysning og vigsel gjelder loven i den stat for hvis myndighet ekteskapet inngås.

Artikkel 3.

Rettsvirkningene av ekteskap mellem personer som er og ved inngåelsen av ekteskapet var statsborgere i de kontraherende stater, skal i henseende til ektefellenes formues-

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Johan Herman Wollebæk;

vilka, därtill behørigen befullmäktigade, överenskommit om följande artiklar:

I. Äktenskap.

Artikel 1.

Vill medborgare i en av de fördragsslutande staterna träda i äktenskap inför myndighet tillhörande någon av de övriga, skall hans rätt att ingå äktenskapet provas efter lagen i den staten, om han sedan minst två år har hemvist därstädes, men eljest enligt hemlandets lag.

Skall hemlandets lag vinna tillämpning, må rätten att ingå äktenskapet styrkas genom intyg av myndighet tillhörande hemlandet (äktenskaps-certifikat).

Artikel 2.

Med avseende å lysning och vigsel gäller lagen i den stat, vigselmyndigheten tillhör.

Artikel 3.

Rättsverkningarna av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskaps ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skola, såvitt angår makarnas förmögenhets-

fällernes Formueforhold, bedømmes efter Loven i den af Staterne, hvor Ægtefællerne ved Ægteskabets Indgaaelse bosatte sig. Har begge Ægtefæller senere bosat sig i en anden af Staterne, skal denne Stats Lov i Stedet herfor finde Anvendelse, forsaavidt der ikke er Tale om Virkning af en Retshandel, som tidligere er indgaaet.

En Ægtefælles Beføjelse til at raade over fast Ejendom eller over Rettighed, som dermed er ligestillet, skal, hvis Ejendommen er beliggende i en af Staterne, altid bedømmes efter Loven i denne Stat.

Artikel 4.

En Ægtepagt mellem Personer, som er og ved Ægteskabets Indgaaelse var Statsborgere i de kontraherende Stater, og som da bosatte sig i en af Staterne, skal i Henseende til Formen anses for gyldig i enhver af de kontraherende Stater, ikke blot naar den Lov, som efter Artikel 3 var bestemmede for Ægtefællernes Formueforhold, er iagttaget, men ogsaa naar Ægtepagten opfylder Formforskrifterne i den Stat, hvor Parterne eller en af dem havde Statsborgerret.

Hver af Staterne kan gøre en Ægtepagts Gyldighed overfor Tredie-mand betinget af, at den er tinglyst eller anmeldt til Retten overensstemmende med der gældende Lov.

suussuhteisiin, sen sopimusvaltion lain mukaan, johon he avioliittoon mennessään asettuivat asumaan. Jos molemmat puoliset sittemmin ovat asettuneet asumaan johonkin toiseen sopimusvaltioon, on tämän valtion lakia sovellettava, mikäli ei ole kysymys siitä ennen tehdyn oikeustoimen vaikutuksista.

Puolison oikeus vallita kiinteää tai siihen verrattavaa omaisuutta, joka on jossakin sopimusvaltiossa, määräytyy aina sen valtion lain mukaan.

4 artikla.

Sellaisten puolisoitten välinen avioehtosopimus, jotka ovat ja avioliittoon mennessään olivat jonkin sopimusvaltion kansalaisia sekä silloin asettuivat asumaan johonkin näistä valtioista, on, mitä muotoon tulee, katsottava päteväksi jokaisessa sopimusvaltiossa, paitsi milloin se on tehty sen lain mukaisesti, jota 3 artiklan mukaan oli sovellettava puolisoitten varallisuussuhteisiin, myöskin jos se täyttää sen valtion muotomääräykset, jonka kansalaisia sopimuskumppanit olivat tai toinen heistä oli.

Jokainen sopimusvaltio voi määrätä avioehtosopimuksen pätevyysden kolmatta henkilöä vastaan riippuvaksi siitä, että sopimus laillistetaan sen lain mukaisesti.

mögenhetsförhållanden, bedömas enligt lagen i den av staterna, där makarna vid äktenskapets ingående togo hemvist. Hava båda makarna sedermera tagit hemvist i en annan av staterna, skall den statsens lag i stället vinna tillämpning, såvitt ej fråga är om verkan av rättshandling, som tidigare blivit företagen.

Makes behörighet att råda över fast egendom eller vad därmed är likställt skall, om egendomen är belägen i fördragslutande stat, städse bedömas enligt lagen i den staten.

Artikel 4.

Äktenskapsförord mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragslutande stat samt då togo hemvist i sådan stat, skall i avseende å formen anses giltigt i envar av de fördragsslutande staterna, ej blott om det tillkommit i enlighet med den lag, som jämlikt artikel 3 var tillämplig å makarnas för mögenhetsförhållanden, utan jämväl om det uppfyller formföreskrifterna i stat, där kontrahenterna eller en av dem var medborgare.

Envar av staterna kan göra äktenskapsförords giltighet emot tredje man beroende av att förordet lagföljes enligt dess lag.

um þess lands, er hjónin tóku heimilisfang í við hjónavigsluna. Ef hjónin hafa síðar tekið heimilisfang í einhverju hinna ríkjanna, skal aftur á móti farið eftir þess lands lögum, svo framarlega sem ekki er um að ræða afleiðingar rjettargernings, sem fyr hefir verið stofnað til.

Heimild annars hjóna til þess að ráða yfir fasteign eða rjetti, sem sama gildir um, ber, sje fasteignin í einhverju ríkjanna, ætíð að dæma eftir lögum þessa lands.

4. grein.

Kaupmáli milli hjóna, sem eru og voru við stofnun hjúskaparins ríkisborgarar í samningsríkjunum og þá tóku heimilisfang í einhverju ríkjanna, skal, að því er formhlið hans snertir, talinn gildur í sjerhverju samningslandanna, ekki aðeins þegar fylgt hefir verið lögum þeim, sem samkvæmt 3. grein giltu um fjármál hjónanna, heldur einnig þegar kaupmálinn fullnægir formsfyrirmælum þess ríkis, sem hjónin eða annað þeirra átti ríkisborgararjett í.

Sjerhvert ríkjanna getur sett það skilyrði fyrir gildi kaupmála gagnvart þriðja manni, að hann hafi verið þinglýstur eða tilkynstur fyrir rjetti samkvæmt þar gildandi lögum.

forhold bedømmes efter loven i den av statene hvor ektefellene ved inngælsen av ekteskapet bosatte sig. Har begge ektefeller senere bosatt sig i en annen av statene, skal denne stats lov i steden komme til anvendelse, for så vidt der ikke handles om virkningen av en retts-handel som tidligere er foretatt.

En ektefelles adgang til å råde over fast eiendom eller over rettighet som er likestillet dermed, skal, når eiendommen ligger i en av statene, alltid bedømmes efter loven i den-
ne stat.

Artikkel 4.

En ektepakt mellem personer som er og ved ekteskapets inngæelse var statsborgere i de kontraherende stater, og som da bosatte sig i en av statene, skal i henseende til formen anses for gyldig i enhver av de kontraherende stater, ikke bare når den lov som efter artikkel 3 var bestemmende for ektefellenes formuesforhold, er iaktatt, men også når ektepakten oppfyller formforskriftene i den stat hvor partene eller en av dem hadde statsborgerrett.

Enhver av statene kan gjøre en ektepaks virkning overfor tredjemann avhengig av at den er tinglyst eller anmeldt til retten overensstemmende med der gjeldende lov.

förhållanden, bedömas enligt lagen i den av staterna, där makarna vid äktenskapets ingående togo hemvist. Hava båda makarna sedermera tagit hemvist i en annan av staterna, skall den statsens lag i stället vinna tillämpning, såvitt ej fråga är om verkan av rätts-handling, som tidigare blivit företagen.

Makes behörighet att råda över fast egendom eller vad därmed är likställt skall, om egendomen är belägen i fördragsslutande stat, städe bedömas enligt lagen i den staten.

Artikel 4.

Äktenskapsförord mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat samt då togo hemvist i sådan stat, skall i avseende å formen anses giltigt i envar av de fördragsslutande staterna, ej blott om det tillkommit i enlighet med den lag, som jämlikt artikel 3 var tillämplig å makarnas för mögenhetsförhållanden, utan jämväl om det oppfyller formföreskrifterna i stat, där kontrahenterna eller en av dem var medborgare.

Envar av staterna kan göra äktenskapsförord giltighet emot tredje man beroende av att förordet lagföljes enligt dess lag.

Artikel 5.

Begæring om Bosondring mellem saadanne Ægtefæller, som omhandles i Artikel 4, afgøres i den Stat, hvor begge Ægtefæller er bosat. Er de bosat i forskellige Stater, afgøres Begæringen i den Stat, hvor den Ægtefælle, mod hvem Kravet er rettet, har Bopæl, eller hvis han er bosat i Finland, i den Stat, hvis Lov efter Artikel 3 er bestemmende for Ægtefællernes Formueforhold.

Artikel 6.

Artiklerne 3—5 angaar ikke Ægteskaber, hvis Retsvirkninger efter Loven i nogen af de paa-gældende Stater skal bedømmes efter den ældre Ægteskabslovgivning.

Artikel 7.

Spørgsmaal om Separation eller Skilsmisse mellem Statsborgere i de kontraherende Stater afgøres i den Stat, hvor begge Ægtefæller er bosat, eller hvor de senest har været bosat samtidig og en af dem fremdeles er bosat.

Kan Sagen ikke efter første Stykke afgøres i nogen af Staterne, eller skulde Afgørelse om Separation, eller Skilsmisse paa Grundlag af Separation, mellem Ægtefæller, som ikke er finske Statsborgere, efter første Stykke

5 artikla.

Hakemus pesäeron myöntämisestä puolisoille, joita tarkoitetaan 4 artiklassa, otetaan tutkittavaksi siinä valtiossa, jossa puolisoilla on kotipaikka. Jos puolisoilla on kotipaikka eri valtioissa, otetaan hakemus tutkittavaksi siinä valtiossa, jossa sillä, johon hakemus on kohdistettu, on kotipaikka tai, jos tämä valtio on Suomi, siinä valtiossa, jonka lakia 3 artiklan mukaan on sovellettava puolisoitten varallisuussuhteisiin.

6 artikla.

3—5 artikla eivät koske avioliittoja, joiden oikeudelliset vaikutukset jonkin kysymyksessä olevan valtion lain mukaan määrittäytyvät aikaisemman avioliittolainsäädännön mukaan.

7 artikla.

Vaatusumma tai avioeron myöntämisestä sopimusvaltioiden kansalaisille otetaan tutkittavaksi siinä valtiossa, jossa kumpaisellakin puolisoilla on kotipaikka tai jossa heillä viimeksi on samaan aikaan ollut kotipaikka ja jossa toimen heistä edelleen asuu.

Jos vaatimusta ei ensimmäisen momentin mukaan voida ottaa tutkittavaksi missään sopimusvaltiossa tai jos vaatimus asumuseron tai siihen perustuvan avioeron myöntämisestä puolisoille, jotka eivät ole Suomen kansalaisia, olisi

Artikel 5.

Ansökan om boskillnad mellan makar, som avses i artikel 4, upptages i den stat, där makarna hava hemvist. Hava de hemvist i skilda stater, upptages ansökan i den stat, där den, mot vilken ansökan är riktad, har hemvist, eller, om denna stat är Finland, i den stat, vars lag enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden.

Artikel 6.

Artiklarna 3—5 hava ej avseende å äktenskap, vars rättsverkningar enligt lagen i någon av de stater, om vilka fråga är, skola bedömas efter äldre äktenskapslagstiftning.

Artikel 7.

Yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan medborgare i fördragsslutande stat upptages i den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera alltjämt är bosatt.

Kan yrkandet ej enligt första stycket upptagas i någon av staterna eller skulle yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad efter hemskillnad mellan makar, som ej äro finska medborgare, enligt första stycket upptagas i

5. grein.

Beiðni um búskifti milli hjóna, sem svo er ástatt um sem segir í 4. grein, ákvarðast í því ríki, þar sem hvorutveggja hjónanna eiga búsetu. Ef þau eiga heimilisfang hvort í sínu ríki, ákvarðast beiðnin í því ríki, sem það hjóna, er krafan er á hendur gerð, á búsetu í, eða, sje það búsett í Finnlandi, í því ríki, þar sem lögin, sem samkvæmt 3. grein á að fara eftir um fjármál hjónanna, eru í gildi.

6. grein.

Ákvæði 3. og 5. greinar gilda ekki um hjúskap, þar sem lögfylgjurnar samkvæmt lögum einhvers hinna hlutaðeigandi ríkja eiga að dæmast eftir hinum eldri hjúskaparlögum.

7. grein.

Krafa um skilnað að borði og sæng eða fullan lögskilnað hjóna, sem eru ríkisborgarar í samningsríkjunum, ákvarðast í því ríki, sem bæði hjónanna eiga heimilisfang í, eða þau hafa seinast átt búsetu í samtímis og annað þeirra á ennþá heimilisfang í.

Nú er ekki samkvæmt fyrstu málsgrein hægt að ákvarða um málið í neinu ríkjanna, eða ákvörðun um skilnað að borði og sæng eða um lögskilnað eftir skilnað að borði og sæng milli hjóna, sem ekki eru finsk-

Artikkel 5.

Krav om ophevelse av formuesfelleskapet mellem ektefeller som nevnt i artikkel 4, avgjøres i den stat, hvor begge ektefeller er bosatt. Bor de i forskjellige stater, treffes avgjørelsen i den stat, hvor den mot hvem kravet er rettet, har bopel, eller hvis han er bosatt i Finland, i den stat hvis lov efter artikkel 3 er bestemmende for ektefellenes formuesforhold.

Artikkel 6.

Artiklene 3—5 angår ikke ekteskaper hvis rettsvirkninger efter loven i nogen av de pågjeldende stater skal bedømmes efter den eldre ekteskapslovgivning.

Artikkel 7.

Krav om separasjon eller skilsmisse mellem statsborgere i de kontraherende stater avgjøres i den stat hvor begge ektefeller er bosatt, eller hvor de senest har hatt bopel samtidig og en av dem fremdeles er bosatt.

Kan kravet ikke efter første ledd avgjøres i nogen av statene, eller skulde avgjørelse om separasjon eller skilsmisse efter separasjon mellem ektefeller som ikke er finske statsborgere, efter første ledd treffes i Finland,

Artikel 5.

Ansökan om boskillnad mellan makar, som avses i artikel 4, upptages i den stat, där makarna hava hemvist. Hava de hemvist i skilda stater, upptages ansökan i den stat, där den, mot vilken ansökningen är riktad, har hemvist, eller, om denna stat är Finland, i den stat, vars lag enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmyndhetsförhållanden.

Artikel 6.

Artiklarna 3—5 hava ej avseende å äktenskap, vars rättsverkningar enligt lagen i någon av de stater, om vilka fråga är, skola bedömas efter äldre äktenskapslagstiftning.

Artikel 7.

Yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan medborgare i fördragsslutande stat upptages i den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera allttjämt är bosatt.

Kan yrkandet ej enligt första stycket upptagas i någon av staterna eller skulde yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad efter hemskillnad mellan makar, som ej äro finska medborgare, enligt första stycket upptagas i

träffes i Finland, kan Afgørelsen træffes i en Stat, hvor en af Ægtefællerne har Statsborgerret.

Skilsmisse paa Grundlag af Separation kan altid meddeles i en Stat, hvor begge Ægtefæller har Statsborgerret.

Artikel 8.

I Forbindelse med Krav om Separation eller Skilsmisse kan der af samme eller anden Myndighed ogsaa træffes Afgørelse om midlertidig Ophævelse af Samlivet, Deling af Formuen, Skadeserstatning, Underholdspligt og Forældremyndighed.

Spørgsmaal om Underholdspligt og Forældremyndighed, som rejses senere, afgøres i den Stat, hvor den Ægtefælle, mod hvem Kravet er rettet, er bosat; dette gælder ogsaa med Hensyn til Ændring af Beslutning, som er truffet i en anden af Staterne. Er Loven i den Stat, hvor der er truffet en Afgørelse om Separation eller Skilsmisse, til Hinder for senere Fastsættelse eller Forhøjelse af Underholdsbidrag til en frasepareret eller fraskilt Ægtefælle, kan Afgørelse herom heller ikke træffes i de andre Stater.

Artikel 9.

Ved de i Artiklerne 7 og 8 nævnte Afgørelser an-

ensimmäisen momentin mukaan otettava tutkittavaksi Suomessa, voidaan vaatimus tehdä sellaisessa valtiossa, jonka kansallinen jompikumpi puolisoista on.

Asumuseroon perustava avioero vaatimus voidaan aina tehdä sellaisessa valtiossa, jonka kansallisia molemmat puoliset ovat.

8 artikla.

Asumus- tai avioero vaatimuksen yhteydessä voi myöskin sama tai muu viranomainen tutkia yhteiselämän väliaikaista lopettamista, ositusta, vahingonkorvausta, elatusvelvollisuutta ja lasten huoltoa koskevia kysymyksiä.

Vaatimus, joka myöhemmin tehdään elatusvelvollisuudesta tai lasten huollosta, otetaan tutkittavaksi siinä valtiossa, jossa sillä, johon kanne kohdistetaan, on kotipaikka, siinäkin tapauksessa että se tarkoittaa toisessa sopimusvaltiossa annetun päätöksen muuttamista. Jos sen valtion lain mukaan, jossa asumus- tai avioero on myönnetty, elatusapua ei enää voida eronsaaneelle puolisolle tuomita tai korottaa yli aikaisemmin vahvistetun määrän, älköön tällaista elatusapua tai sen korottamista koskevaa vaatimusta otettako tutkittavaksi muussa sopimusvaltiossa.

9 artikla.

Tutkittaessa 7 ja 8 artiklassa mainittuja kysy-

Finland, må yrkandet väckas i stat, där endera maken är medborgare.

Yrkande om äktenskapsskillnad på grund av hemskillnad må städse väckas i stat, där båda makarna äro medborgare.

Artikel 8.

I samband med yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad må jämväl av samma eller annan myndighet prövas frågor om tillfälligt hävande av sammanlevnaden, avvitrning, skadestånd, underhållsskyldighet samt vårdnad om barn.

Yrkande, som senare väckes angående underhållsskyldighet eller vårdnad om barn, upptages i stat, där den, mot vilken talan riktas, har hemvist, även om yrkandet avser ändring av beslut, som meddelats i annan stat. Kan enligt lagen i stat, där hemskillnad eller äktenskapsskillnad meddelats, underhållsbidrag till hemskild eller fränskild make ej vidare utdömas eller höjas utöver förut bestämt belopp, må yrkande om sådant bidrag eller höjning därav ej upptagas i någon av de övriga staterna.

Artikel 9.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 7

ir ríkisborgarar, hefði samkvæmt fyrstu málsgrein átt að ske í Finnlandi, og má þá gera út um málið í því ríki, sem annað hjónanna á ríkisborgararjett i.

Lögskilnað eftir skilnað að borði og sæng má ávalt veita í ríki, sem bæði hjónanna eiga ríkisborgararjett i.

8. grein.

Í sambandi við kröfu um skilnað að borði og sæng eða lögskilnað getur sama eða annað yfirvald einnig tekið ákvörðun um bráðabirgðaslit á sambúðinni, skiftingu eignanna, skaðabætur, meðlagsskyldu og foreldravald.

Ágreiningi, er síðar verður um meðlagsskyldu og foreldravald, skal ráðið til lykta í því ríki, þar sem það hjóna er búsett, er krafan er á hendur gerð; þetta gildir einnig um breytingu á úrskurði, er gerður hefir verið í einhverju hinna ríkjanna. Sje lögin í því ríki, þar sem veittur hefir verið skilnaður að borði og sæng eða lögskilnaður, því til fyrirstöðu, að ákveðið sje eða hækkað meðlag til fraskilins maka, verður slík ákvörðun ekki heldur tekin í neinu hinna ríkjanna.

9. grein.

Í sjerhverju ríkinu ber að fara eftir þar gildandi

kan avgjörelsen treffes i en stat hvor en av ektefelleene har statsborgerrett.

Skilsmisse på grunnlag av separasjon kan i ethvert tilfelle meddeles i den stat hvor begge ektefeller har statsborgerrett.

Artikkel 8.

I forbindelse med krav om separasjon eller skilsmisse kan der, av samme eller annen myndighet, også treffes avgjørelse om midlertidig ophevelse av samlivet, deling av formuen, skadeserstatning, underholdsplikt og omsorgen for barna.

Senere avgjørelser om underholdsplikt eller omsorgen for barna treffes i den stat hvor den ektefelle mot hvem kravet reises, er bosatt, også når der handles om endring av en beslutning som er truffet i en annen av statene. Er loven i den stat hvor der er truffet en avgjørelse om separasjon eller skilsmisse, til hinder for senere fastsettelse eller forhøielse av underholdsbidrag til en separert eller fraskilt ektefelle, kan avgjørelse herom heller ikke treffes i de andre stater.

Artikkel 9.

Ved de avgjørelser som omhandles i artiklene 7

Finland, må yrkandet väckas i stat, där endera maken är medborgare.

Yrkande om äktenskapsskillnad på grund av hemskillnad må städse väckas i stat, där båda makarna äro medborgare.

Artikel 8.

I samband med yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad må jämväl av samma eller annan myndighet prövas frågor om tillfälligt hävande av sammanlevnaden, bodelning, skadestånd, underhållsskyldighet samt vårdnad om barn.

Yrkande, som senare väckes angående underhållsskyldighet eller vårdnad om barn, upptages i stat, där den, mot vilken talan riktas, har hemvist, även om yrkandet avser ändring av beslut, som meddelats i annan stat. Kan enligt lagen i stat, där hemskillnad eller äktenskapsskillnad meddelats, underhållsbidrag till hemskild eller franskild make ej vidare utdömas eller höjas utöver förut bestämt belopp, må yrkande om sådant bidrag eller höjning därav ej upptagas i någon av de övriga staterna.

Artikel 9.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 7

vendes i hver Stat den der gældende Lov. Afgørelse om Deling af Formuen og om Skadeserstatning træffes dog altid efter den Lov, som ifølge Artikel 3 er bestemmende for Ægtefællernes Formueforhold. Separation kan ikke meddeles finsk Statsborger, medmindre han er og i de sidste to Aar har været bosat i den Stat, hvor Separation søges.

Separation, som er opnaet i en af Staterne, giver i de andre Stater samme Ret til Skilsmisse som en der meddelt Separation.

Artikel 10.

Med Hensyn til Afgørelsen af Sager om Omstødelse af Ægteskab mellem Personer, som er og ved Ægteskabets Indgaaelse var Statsborgere i de kontraherende Stater, finder Bestemmelserne i Artiklerne 7—9 tilsvarende Anvendelse. Betingelserne for Omstødelse skal dog bedømmes efter den Lov, som var bestemmende for Sagsøgerens Ret til at indgaa Ægteskabet, eller hvis Sagen rejses mod begge Ægtefæller, efter en af de Love, som var bestemmende for deres Ret til at indgaa Ægteskabet.

II. Adoption.

Artikel 11.

Vil en Statsborger i en af de kontraherende Sta-

myksiä noudatetaan joksaisessa valtiossa siellä voimassa olevaa lakia. Ositusta ja vahingonkorvausta koskevat asiat on kuitenkin aina ratkaistava sen lain mukaan, jota 3 artiklan mukaan on sovellettava puolisoitten varallisuussuhteisiin. Suomen kansalaiselle älköön myönnettävä asumuseroa valtiossa, jossa hänellä ei ole viimeisten kahden vuoden ajan ollut ja edelleen ole kotipaikkaa.

Asumusero, joka on saatu jossakin sopimusvaltiossa, tuottaa toisessa sopimusvaltiossa saman oikeuden avioeroon kuin siinä valtiossa myönnetty asumusero.

10 artikla.

Sellaisten henkilöiden välisen avioliiton peruutumiseen, jotka ovat ja avioliittoa päätettäessä olivat jonkin sopimusvaltion kansalaisia, on vastaavasti sovellettava mitä 7—9 artiklassa on määrätty. Kysymys siitä, onko peruutumisperuste olemassa, on kuitenkin ratkaistava sen lain mukaisesti, jonka mukaan kantajan tai, jos kanne kohdistetaan molempiin puolisoihin, jommankumman oikeus mennä kysymyssääolevaan avioliittoon määrätty.

II. Lapseksiottaminen.

11 artikla.

Jos jonkin sopimusvaltion kansalainen, jolla on

och 8, användes i varje stat där gällande lag. Frågor om avvitrning och skadestånd skola dock städe avgöras efter den lag, som enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden. Finsk medborgare må ej bliva hemskild i stat, där han ej har hemvist sedan minst två år.

Hemskillnad, som vunnits i en av staterna, medför i de övriga samma rätt att erhålla äktenskaps-skillnad, som om den vunnits i den staten.

Artikel 10.

Beträffande återgång av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skall vad i artiklarna 7—9 är stadgat äga motsvarande tillämpning. Frågan huruvida orsak till återgång är för handen bedömes dock enligt den lag, som var bestämmande för kärandens eller, om talan föres mot båda makarna, för enderas rätt att ingå äktenskapet.

II. Adoption.

Artikel 11.

Vill medborgare i fördragsslutande stat, som

lögum um ákvarðanir þær, sem nefndar eru í 7. og 8. gr. Eignaskifti og skadabætur ákvarðast þó ávalt eftir þeim lögum, sem samkvæmt 3. grein gilda um fjármál hjónanna. Finskum ríkisborgara má ekki veita skilnað að borði og sæng, nema hann sje og hafi tvö síðustu árin verið búsettur í því ríki, þar sem sótt er um skilnað að borði og sæng.

Skilnaður að borði og sæng, sem fengist hefir í einu ríkjanna, veitir í hinum ríkjunum samrjett til lögskilnaðar sem skilnaður að borði og sæng, er þar hefir fengist.

10. grein.

Við úrlausn á málum um ógildingu hjúskapar milli hjóna, sem eru og voru við stofnun hjúskaparins ríkisborgarar í samningslöndunum, gilda ákvæðin í 7.—9. grein á hliðstæðan hátt. Skilyrðin fyrir ógildingu skal þó meta eftir þeim lögum, sem heimild sækjanda til að stofna hjúskapinn fór eftir, eða, sje málið sótt á hendur beggja hjóna, eftir öðrum, hvorum þeirra laga, sem heimild þeirra til að stofna hjúskapinn fór eftir.

II. Ettlíðing.

11. grein.

Nú ætlar ríkisborgari eins samningsríkjanna,

og 8, anvendes i hver stat den der gjeldende lov. Avgjørelser om deling av formuen og om skadeserstatning skal dog i ethvert tilfelle treffes efter den lov som ifølge artikkel 3 er bestemmende for ektefellenes formuesforhold. Separasjon kan ikke meddeles finsk statsborger, medmindre han er og i de siste to år har vært bosatt i den stat hvor separasjon søkes.

Separasjon som er opnådd i en av statene, gir i de andre stater samme rett til skilsmisse som en der meddelt separasjon.

Artikkel 10.

Med hensyn til saker om ugyldighet eller omstøtelse av et ekteskap mellem personer som er og ved inngåelsen av ekteskapet var statsborgere i de kontraherende stater, får bestemmelsene i artiklene 7—9 tilsvarende anvendelse. Vilkårene for ugyldighet eller omstøtelse skal dog bedømmes efter den lov som var bestemmende for saksøkerens rett til å inngå ekteskapet, eller om saken reises mot begge ektefeller, efter en av de lover som var bestemmende for deres rett til å inngå ekteskapet.

II. Adopsjon.

Artikkel 11.

Vil en statsborger i en av de kontraherende sta-

och 8, användes i varje stat där gällande lag. Frågor om bodelning och skadestånd skola dock städse avgöras efter den lag, som enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden. Finsk medborgare må ej bliva hemskild i stat, där han ej har hemvist sedan minst två år.

Hemskillnad, som vunnits i en av staterna, medför i de övriga samma rätt att erhålla äktenskapskillnad, som om den vunnits i den staten.

Artikel 10.

Beträffande återgång av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skall vad i artiklarna 7—9 är stadgat äga motsvarande tillämpning. Frågan huruvida orsak till återgång är för handen bedömes dock enligt den lag, som var bestämmande för kärandens eller, om talan föres mot båda makarna, för enderas rätt att ingå äktenskapet.

II. Adoption.

Artikel 11.

Vill medborgare i fördragsslutande stat, som

ter, som er bosat i en af disse, adoptere en Person, der har Statsborgerret i en af Staterne, skal Tilladelsen søges i den Stat, hvor Adoptanten er bosat.

Artikel 12.

Ved Afgørelsen af Ansøgningen anvendes i hver Stat den der gældende Lov. Er den, som skal adopteres, under 18 Aar, og er han bosat i den Stat, hvor han har Statsborgerret, maa Ansøgning dog ikke bevilges i en anden Stat, hvisinden vedkommende Børnetylsmyndighed i Statsborgerlandet har haft Adgang til at ytre sig.

Artikel 13.

Spørgsmaal om Ophævelse af Adoptivforhold, som bestaar mellem Statsborgere i de kontraherende Stater, og som er stiftet i en af disse, afgøres i den Stat, hvor Adoptanten er bosat, eller, hvis han ikke har Bopæl i nogen af de kontraherende Stater, i den Stat, hvor Adoptivbarnet er bosat.

Ved Afgørelsen anvendes i hver Stat den der gældende Lov.

III. Værgemaal.

Artikel 14.

Værgemaal for mindre-aarig Statsborger i en af

kotipaikka jossakin näistä valtioista, tahtoo ottaa lapsekseen jonkun, jolla on kansalaisoikeus jossakin sopimusvaltiossa, on hakemus tehtävä siinä valtiossa, jossa lapseksiot-tajan kotipaikka on.

12 artikla.

Tutkittaessa hakemusta sovelletaan jokaisessa valtiossa siellä voimassa olevaa lakia. Milloin se, jonka hakija tahtoo ottaa lapsekseen, ei ole täyttänyt kahdeksaatoista vuotta ja hänellä on kotipaikka kotimaassaan, älköön hakemukseen kuitenkaan myönnyttävä toisessa valtiossa, ellei asianomaisella kotimaan lastenhuoltoviranomaisella ole ollut tilaisuutta antaa siitä lausuntoa.

13 artikla.

Hakemus sopimusvaltioiden kansalaisten välisen ottolapsisuhteen purkamisesta on, jos lapseksiottaminen on tapahtunut jossakin sopimusvaltiossa, otettava tutkittavaksi siinä valtiossa, jossa lapseksiottajalla on kotipaikka tai, ellei hänellä ole kotipaikkaa missään sopimusvaltiossa, jossa otolapsen kotipaikka on.

Hakemusta tutkittaessa sovelletaan jokaisessa valtiossa siellä voimassa olevaa lakia.

III. Holhous.

14 artikla.

Alaikäiselle sopimusvaltion kansalaiselle, jolla

har hemvist i sådan stat, adoptera någon, som har medborgarskap i en av staterna, skall ansökningens göras i den stat, där adoptanten har hemvist.

Artikel 12.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag. Är den, som skall adopteras, under aderton år och har han hemvist i hemlandet, må ansökningen dock ej bifallas i annan stat, utan att vederbörande barnavårdsmyndighet i hemlandet haft tillfälle att avgiva yttrande.

Artikel 13.

Ansökan om hävande av adoptivförhållande mellan medborgare i fördragsslutande stater skall, om adoptionen ägt rum i sådan stat, upptagas i den stat, där adoptanten har hemvist, eller, om han ej har hemvist i fördragsslutande stat, där adoptivbarnets hemvist är.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

III. Förmynderskap.

Artikel 14.

Förmynderskap för minderårig medborgare

sem á heimilisfang í einu þeirra, að ættleiða einhvern, sem á ríkisborgararjett í einhverju ríkjanna, og ber þá að leita leyfis til þess í því ríki, sem ættleiðandi á heimilisfang í.

12. grein.

Við úrskurðun á beiðninni ber í hverju ríkjanna að fara eftir þar gildandi lögum. Ef sá, sem ættleiða á, er undir 18 ára að aldri, og sje hann búsettur í því ríki, sem hann á ríkisborgararjett í, má þó ekki veita leyfið í öðru ríki áður en hlutaðeigandi yfirvald, sem barna umsjónin heyrir undir í því landi þar sem hann er ríkisborgari, hefir haft tækifæri til þess að láta í ljós álit sitt.

13. grein.

Beiðni um ógildingu ættleiðingar, sem ríkisborgarar í samningsríkjunum eru aðilar að og stofnað hefir verið til í einhverju þeirra, ber að útkjá í því ríki, sem ættleiðandinn á heimilisfang í, eða, sje hann ekki búsettur í neinu samningsríkjanna, í því ríki, sem ættleiddur á heimilisfang í.

Þegar slíkt skal útkjá, ber í hverju ríkinu að fara eftir þar gildandi lögum.

III. Lögráðamenska.

14. grein.

Lögráðamenska fyrir ölögráða ríkisborgara

ter, som er bosatt i en av dem, adoptere nogen som har statsborgerrett i en av statene, skal tillatelsen søkes i den stat hvor adoptanten er bosatt.

Artikkel 12.

Ved avgjørelsen av ansøkingen anvendes i hver stat den der gjeldende lov. Har den som skal adopteres, ikke fylt 18 år, og er han bosatt i den stat hvor han har statsborgerrett, må ansøkingen dog ikke innvilges i en annen stat, uten at vedkommende barnetilsynsmyndighet i statsborgerlandet har hatt adgang til å uttale sig.

Artikkel 13.

Spørsmål om ophevelse av et adoptivforhold, som består mellem statsborgere i de kontraherende stater, og som er stiftet i en av disse, avgjøres i den stat hvor adoptanten er bosatt, eller hvis han ikke har bopel i nogen av de kontraherende stater, i den stat hvor den adopterte er bosatt.

Ved avgjørelsen anvendes i hver stat den der gjeldende lov.

III. Vergemål.

Artikkel 14.

Vergemål for mindre-årig statsborger i en av de

har hemvist i sådan stat, adoptera någon, som har medborgarskap i en av staterna, skall ansökningen göras i den stat, där adoptanten har hemvist.

Artikel 12.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag. Är den, som skall adopteras, under aderton år och har han hemvist i hemlandet, må ansökningen dock ej bifallas i annan stat, utan att vederbörande barnavårdsmyndighet i hemlandet haft tillfälle att avgiva yttrande.

Artikel 13.

Ansökan om hävande av adoptivförhållande mellan medborgare i fördragsslutande stater skall, om adoptionen ägt rum i sådan stat, upptagas i den stat, där adoptanten har hemvist, eller, om han ej har hemvist i fördragsslutande stat, där adoptivbarnets hemvist är.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

III. Förmynderskap.

Artikel 14.

Förmynderskap för underårig medborgare i en

de kontraherende Stater, som er bosat i en af de andre, hører under Myn-dighederne i sidstnævnte Stat, medmindre Værgemaal allerede udøves i en af de andre Stater ved født eller beskikket Værg-ge.

Det samme gælder om Umyndiggørelse og Værgemaal for en umyndig-gjort.

Artikel 15.

Midlertidig Værg kan beskikkes, og andre midlertidige Foranstaltninger kan træffes i enhver af Staterne.

Artikel 16.

De Afgørelser, som omhandles i Artiklerne 14 og 15, træffes i hver Stat efter der gældende Lov.

Artikel 17.

Om Umyndighedens Virkninger i formueretlig Henseende og om Værgens Beføjelser gælder Loven i den Stat, hvor Værgemaal et udøves.

Denne Bestemmelse gælder ikke Evnen til at indgaa Veksel- eller Checkforpligtelser.

Artikel 18.

Et Værgemaal kan efter Forhandling mellem vedkommende Ministerier

on kotipaikka jossakin toisessa sopimusvaltiossa, järjestetään holhous viimeksimainitussa valtiossa, ellei hän jo ole toisessa sopimusvaltiossa lakimääräisen tai erityisesti määrätyn holhoojan holhottavana.

Mitä edellä on sanottu on vastaavasti sovellettava holhottavaksi julistamiseen ja holhottavaksi julistetun holhoukseen.

15 artikla.

Tilapäinen holhous voidaan järjestää ja muihin tilapäisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä jokaisessa sopimusvaltiossa.

16 artikla.

Tutkittaessa kysymyksiä, joita tarkoitetaan 14 ja 15 artiklassa, sovelletaan jokaisessa valtiossa siellä voimassa olevaa lakia.

17 artikla.

Vajavaltaisuuden vaikutukset varallisuusoi-keudellisessa suhteessa ja holhoojan toimivalta määräytyvät sen valtion lain mukaan, jossa holhousta hoidetaan.

Mitä edellä on sanottu ei koske (holhouksenalaisen) oikeutta mennä vekseli- tai shekkisitoumuksiin.

18 artikla.

Holhous voidaan asianomaisten ministeriöiden siittä neuvoteltua siirtää

en av de fördragsslutande staterna, vilken har hemvist i en av de övriga, anordnas i sistnämnda stat, såframt ej förmynderskap redan i annan fördragsslutande stat utövas av lagbestämd eller särskilt förordnad förmyndare.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning å omyndighetsförklaring och förmynderskap för omyndigförklarad.

Artikel 15.

Tillfälligt förmynderskap kan anordnas och andra tillfälliga åtgärder vidtagas i envar av staterna.

Artikel 16.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 14 och 15, tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 17.

Omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndarens behörighet bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas.

Vad nu är sagt skall ej hava avseende å rätt att ingå förbindelse enligt växel eller check.

Artikel 18.

Förmynderskap kan efter förhandling mellan vederbörande ministerier

einhvers samningsrikkjanna, sem er búsettur í einhverju hinna ríkjanna, heyrir undir yfirvöldin í síðarnefndu ríki, nema lögráðamenskan sje þegar framkvæmd í einhverju hinna ríkjanna af fæddum eða skipuðum lögráðamanni.

Sama gildir um sviftingu lögræðis og lögráðamensku fyrir þann, sem sviftur hefir verið lögræði.

15. grein.

Lögráðamenn má skipa til bráðabirgða og aðrar bráðabirgðarráðstafanir má gera í sjerhverju ríkinu.

16. grein.

Með málefni þau, sem um ræðir í 14. og 15. grein, ber í hverju landi að fara eftir þar gildandi lögum.

17. grein.

Um afleiðingarnar í fjárhagslegum efnum af sviftingu lögræðis og um heimildir lögráðamansins gilda lög in ríki því, sem lögráðamenskan er framkvæmd í.

Þetta ákvæði gildir ekki um hæfileikann til að bindast skyldum eftir vixli eða tjekka.

18. grein.

Samkvæmt samkomulagi milli hlutaðeigandi ráðuneyta má flytja lög-

kontraherende stater, som er bosatt i en av de andre, hører under myndighetene i denne stat, medmindre vergemål allerede utøves i en av de andre stater ved lovbestemt eller opnevnt verge.

Det samme gjelder om umyndiggjørelse og vergemål for en umyndiggjort.

Artikkel 15.

Midlertidig verge kan opnevnes og andre midlertidige forføininger treffes i enhver av statene.

Artikkel 16.

De avgjørelser som omhandles i artiklene 14 og 15, treffes i hver stat efter der gjeldende lov.

Artikkel 17.

Rettsvirkningene av umyndigheten i formuerettslig henseende og vergens rådighet bedømmes efter loven i den stat hvor vergemålet utøves.

Denne bestemmelse gjelder ikke evnen til å inngå forpliktelser efter veksel eller check.

Artikkel 18.

Et vergemål kan efter forhandling mellem vedkommende departementer

av de fördragsslutande staterna, vilken har hemvist i en av de övriga, anordnas i sistnämnda stat, såframt ej förmynderskap redan i annan fördragsslutande stat utövas av lagbestämd eller särskilt förordnad förmyndare.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning å omyndighetsförklaring och förmynderskap för omyndigförklarad.

Artikel 15.

Tillfälligt förmynderskap kan anordnas och andra tillfälliga åtgärder vidtagas i envar av staterna.

Artikel 16.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 14 och 15, tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 17.

Omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndarens behörighet bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas.

Vad nu är sagt skall ej hava avseende å rätt att ingå förbindelse enligt växel eller check.

Artikel 18.

Förmynderskap kan efter förhandling mellan vederbörande statsdeparte-

overføres til en af de andre Stater, saafremt den umyndige har bosat sig der, eller det af andre Grunde findes hensigtsmæssigt.

Artikel 19.

Spørgsmaal om Ophævelse af Umyndiggørelse, som er besluttet i en af de kontraherende Stater, skal, hvis den umyndiggjorte er Statsborger i en af disse, afgøres i den Stat, hvor Værgemaal et udøves.

Ved Afgørelsen anvendes i hver Stat den der gældende Lov.

Artikel 20.

Bliver en Statsborger i en af de kontraherende Stater umyndiggjort i en af de andre, eller bliver Umyndiggørelsen ophævet, skal der uden Ophold sendes Meddelelse til vedkommende Ministerium i den Stat, hvor han har Statsborgerret.

Artikel 21.

Bestemmelserne i Artiklerne 17, 19 og 20 finder tilsvarende Anvendelse, naar en Statsborger i en af de kontraherende Stater, der er bosat i Danmark og ikke allerede er umyndiggjort i en af Staterne, sættes under Lavværgemaal i Danmark.

Dette Værgemaal er ikke til Hinder for Umyn-

toiseen valtioon, jos vaja-valtainen on asettunut sinne asumaan tai siirtäminen muusta syystä havaitaan soveliaaksi.

19 artikla.

Kysymys jossakin sopimusvaltiossa tapahtuneen holhottavaksijulistamisen peruuttamisesta on, jos holhottavaksijulistettu on jonkin sopimusvaltion kansalainen, tutkittava siinä valtiossa, jossa holhous on järjestetty.

Tällaista asiaa tutkittaessa sovelletaan jokaisessa valtiossa siellä voimassa olevaa lakia.

20 artikla.

Jos jonkin sopimusvaltion kansalainen julistetaan holhottavaksi toisessa sopimusvaltiossa tai jos holhottavaksijulistaminen peruutetaan muussa valtiossa kuin hänen kotimaassaan, on siitä viivytyksettä lähetettävä ilmoitus viimeksimainitun maan asianomaiselle ministeriölle.

21 artikla.

Mitä 17, 19 ja 20 artiklassa on määrätty holhottavaksi julistamisesta on vastaavasti sovellettava, kun sellaiselle sopimusvaltion kansalaiselle, jolla on kotipaikka Tanskassa ja jolle ei ole järjestetty holhousmuussa sopimusvaltiossa, on määrätty avustaja (Lavværg) Tanskan lain mukaan.

Se, jolle on määrätty tällainen avustaja, voi-

överflyttas till annan stat, om den omyndige tagit hemvist därstädes eller överflyttning av annan grund finnes lämplig.

Artikel 19.

Fråga om hävande av omyndighetsförklaring, som meddelats i fördragsslutande stat, skall, om den omyndigförklarade är medborgare i sådan stat, prövas i den stat, där förmynderskapet är anordnat.

Vid prövningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 20.

Varder medborgare i fördragsslutande stat omyndigförklarad i annan sådan stat eller häves omyndighetsförklaring i annan stat än hemlandet, skall underrättelse ofördröjligen översändas till vederbörande ministerium därstädes.

Artikel 21.

Vad i artiklarna 17, 19 och 20 är stadgat angående omyndighetsförklaring skall äga motsvarande tillämpning, då danskt kuratel eller så kallat lavværgemaal anordnats för medborgare i fördragsslutande stat, vilken har hemvist i Danmark och för vilken förmynderskap ej redan är anordnat i annan fördragsslutande stat.

Den, som står under kuratel i Danmark, må

ráðamensku til einhvers hinna ríkjanna, ef hinn ólögráða hefir búsett sig þar, eða það af öðrum ástæðum er talið hagkvæmt.

19. grein.

Spurningin um afnám lögræðissviptingar, sem hefir verið ákveðin í einhverju samningsríkinu, skal, sje sá lögræðissvipti ríkisborgari í einhverju þeirra, úrskurðuð í því ríki, sem lögráðamenskan er framkvæmd í.

Við úrskurð þennan skal í hverju ríki farið eftir þar gildandi lögum.

20. grein.

Nú er ríkisborgari í einu samningsríkinu sviptur lögræði í einhverju hinu ríkinu, eða lögræðissvipting er afnumin, og ber þá án tafar senda tilkynningu um þetta til hlutaðeigandi ráðuneytis í því ríki, sem hann á ríkisborgara-rjett í.

21. grein.

Akvæðunum í 17., 19. og 20. grein skal beitt á hliðstæðan hátt, þegar ríkisborgari eins samningsríkjanna, sem er búsettur í Danmörku og ekki hefir þegar verið sviptur lögræði í einhverju ríkinu, er settur undir tilsjón (Lávverge-maal) í Danmörku.

Þessi lögráðamenska er ekki til fyrirstöðu lög-

overføres til en av de andre stater, såfremt den umyndige har bosatt sig der, eller såfremt det av andre grunner finnes hensiktsmessig.

Artikkel 19.

Spørsmål om ophevelse av en umyndiggjørelse som er besluttet i en av de kontraherende stater, skal, når den umyndiggjorte har statsborgerrett i en av disse, avgjøres i den stat hvor vergemålet utøves.

Ved avgjørelsen anvendes i hver stat den der gjeldende lov.

Artikkel 20.

Blir en statsborger i en av de kontraherende stater umyndiggjort i en av de andre, eller blir umyndiggjørelsen ophevet, skal der uten ophold sendes underretning til vedkommende departement i den stat hvor han har statsborgerrett.

Artikkel 21.

Bestemmelsene i artiklene 17, 19 og 20 får tilsvarende anvendelse, når en statsborger i en av de kontraherende stater, som er bosatt i Danmark og ikke allerede er umyndiggjort i en av statene, settes under lagvergemål i Danmark.

Dette vergemål er ikke til hinder for umyndig-

ment överflyttas till annan stat, om den omyndige tagit hemvist därstädes eller överflyttning av annan grund finnes lämplig.

Artikel 19.

Fråga om hävande av omyndighetsförklaring, som meddelats i fördragsslutande stat, skall, om den omyndigförklarade är medborgare i sådan stat, prövas i den stat, där förmynderskapet är anordnat.

Vid prövningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 20.

Varder medborgare i fördragsslutande stat omyndigförklarad i annan sådan stat eller häves omyndighetsförklaring i annan stat än hemlandet, skall underrättelse ofördröjligen översändas till vederbörande statsdepartement därstädes.

Artikel 21.

Vad i artiklarna 17, 19 och 20 är stadgat angående omyndighetsförklaring skall äga motsvarande tillämpning, då danskt lavvergemeal anordnats för medborgare i fördragsslutande stat, vilken har hemvist i Danmark och för vilken förmynderskap ej redan är anordnat i annan fördragsslutande stat.

Den, som står under lavvergemeal i Danmark,

diggørelse i en af de andre Stater, hvor vedkommande bosætter sig.

IV. Almindelige Bestemmelser.

Artikel 22.

Administrative og retskraftige judicielle Afgørelser, som i en af Staterne er udfærdiget i Overensstemmelse med Artiklerne 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21, skal have Gyldighed i de andre Stater uden særlig Stadfæstelse og uden Prøvelse af Afgørelsens Rigtighed eller dens Forudsætninger med Hensyn til Bopæl eller Statsborgerret i den ene eller den anden af de kontraherende Stater.

Artikel 23.

Denne Konvention skal ratificeres, og Ratifikationerne udveksles i Stockholm, saasart ske kan.

Konventionen træder i Kraft den 1' Januar eller den 1' Juli, som følger efter Udvekslingen af Ratifikationerne.

Enhver af Staterne kan i Forhold til hver af de andre opsigte Konventionen med en Frist af 6 Maaneder til Ophør en 1' Januar eller en 1' Juli.

daan sen estämättä julitaa holhottavaksi muussa sopimusvaltiossa, johon hän on asettunut asumaan.

IV. Yleisiä määrävkslä.

22 artikla.

Lainvoimainen tuomio tai hallinnollisen viranomaisen päätös, joka on jossakin sopimusvaltiossa annettu 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 tai 21 artiklan mukaisesti, on oleva voimassa muissa sopimusvaltiossa erityisettä vahvistuksetta ja näiden viranomaisten tutkimatta, onko ratkaisu oikea tai ovatko sen edellytykset olemassa, mikäli ratkaisu perustuu siihen, että asianomaisella henkilöllä on katsottu olevan kotipaikka tai kansalaisoikeus jossakin sopimusvaltiossa.

23 artikla.

Tämä sopimus on ratifioitava ja ratifioimiskirjat vaihdettava Tukholmassa niin pian kuin tämä voi tapahtua.

Sopimus tulee voimaan ratifioimiskirjain vaihtamista lähinnä seuraavan tammi- tai heinäkuun 1 päivänä.

Jokainen sopimusvaltio voi jokaisen muun sopimusvaltion suhteen sanoa irti sopimuksen, joka silloin lakkaa olemasta voimassa sen tammi- tai heinäkuun 1 päivän alusta lukien, joka lähinnä seuraava kuuden kuukauden kuluttua siitä kun irtisanominen tapahtui.

utan hinder därav omyn-digförklarar i annan stat, där han tagit hemvist.

IV. Allmänna bestämmelser.

Artikel 22.

Lagakraftvunnen dom eller administrativ myndighets beslut, som i en av staterna meddelats jämlikt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21, skall gälla i övriga stater utan särskild stadfästelse och utan prövning av avgörandets riktighet eller av dess förutsättningar med hänsyn till hemvist eller medborgarskap i den ena eller andra av de fördragslutande staterna.

Artikel 23.

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli som infaller näst efter det ratifikationerna utväxlats.

Envar av staterna kan i förhållande till envar av de övriga uppsäga konventionen till upphörande från och med den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter sex månader, sedan uppsägningen skedde.

ræðissviftingu í einhverju hinu ríkinu, sem hlutaðeigandi tekur heimilisfang í.

IV. Almenn ákvæði.

22. grein.

Úrskurðir umboðsstjórnar og aðfararhæfir dómsúrskurðir, sem eru uppkveðnir í einhverju ríkjanna samkvæmt 5., 7., 8., 10., 11., 13., 14., 15., 19. eða 21. grein, skulu gilda í hinum ríkjunum án sjerstakrar staðfestingar og án rannsóknar á því, hvort úrlausnin sje rjett eða forsendur hennar að því er snertir heimilisfang eða ríkisborgararjett í einu eða öðru samningsríkinu.

23. grein.

Samning þennan skal fullgilda og fullgildingarskjölunum skíft á í Stokkhólmi eins fljótt og auðið er.

Samningurinn gengur í gildi þann 1. jan. eða 1. júlí næst eftir afhendinguna á fullgildingarskjölunum.

Sjerhvert ríkjanna getur sagt samningnum upp gagnvart sjerhverju hinu ríkinu með 6 mánaða uppsagnarfresti, svo að hann gangi úr gildi þann 1. janúar eða 1. júlí.

gjørelse í en av de andre stater hvor vedkommenne bosetter sig.

IV. Almindelige bestemmelser.

Artikkel 22.

Administrative og rettskraftige judisielle avgjørelser, som i en av statene er utferdiget i overensstemmelse med artiklene 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21, skal ha gyldighet i de andre stater uten særskilt stadfestelse og uten prøvning av avgjørelsens riktighet eller av dens forutsetninger med hensyn til bopel eller statsborgerrett i den ene eller den annen av de kontraherende stater.

Artikkel 23.

Denne konvensjon skal ratifiseres, og ratifikasjonene skal utveksles i Stockholm så snart skje kan.

Konvensjonen trer i kraft den 1ste januar eller den 1ste juli som følger efter utvekslingen av ratifikasjonene.

Enhver av statene kan i forhold til hver av de andre si op konvensjonen med en frist av seks måneder til ophør den påfølgende 1ste januar eller 1ste juli.

må utan hinder därav omyndigförklarats i annan stat, där han tagit hemvist.

IV. Allmänna bestämmelser.

Artikel 22.

Lagakraftvunnen dom eller administrativ myndighets beslut, som i en av staterna meddelats jämlikt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21, skall gälla i övriga stater utan särskild stadfästelse och utan prøvning av avgörandets riktighet eller av dess förutsättningar med hänsyn till hemvist eller medborgarskap i den ena eller andra av de fördragsslutande staterna.

Artikel 23.

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli som infaller näst efter det ratifikationerna utväxlats.

Envar av staterna kan i förhållande till envar av de övriga uppsäga konventionen till upphörande från och med den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter sex månader, sedan uppsägningen skedde.

Til Bekræftelse heraf har de respektive befuldmægtigede undertegnet nærværende Konvention og forsynet den med deres Segl.

Udfærdiget i Stockholm, i et Eksemplar paa hvert af følgende Sprog: Dansk, Finsk, Islandsk, Norsk og Svensk og for det svenske Sprogs Vedkommende i to Tekster, en for Finland og en for Sverige, den 6 Februar 1931.

ERIK SCAVENIUS
(L. S.)

Tämänvakuudeksi ovat valtuutetut allekirjoittaneet tämän sopimuksen ja varustaneet sen sine-teillään.

Laadittu Tukholmassa helmikuun 6 p:nä 1931 yhtenä suomen-, tanskan-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena, joissa ruotsiksi on kaksi tekstiä, toinen Suomea ja toinen Ruotsia varten.

Till bekræftelse härav hava de respektive fullmäktige undertecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, och för såvitt angår svenska språket i två texter, en för Finland och en för Sverige, den 6 februari 1931.

R. W. ERICH
(L. S.)

Þessu til staðfestingar hafa umboðsmennirnir undirritað samning þennan og sett undir hann innsigli sín.

Gert í einu eintaki á íslensku, dönsku, finsku, norsku og sænsku, og að því er sænskuna snertir í tveim textum, öðrum fyrir Finnland, og öðrum fyrir Svíþjóð, í Stokkhólmi hinn 6 febrúar 1931.

I umboði Islands

ERIK SCAVENIUS
(L. S.)

Til bekræftelse herav har de respektive befullmæktigede undertegnet nærværende konvensjon og forsynt den med sine segl.

Utfærdiget i Stockholm i ett exemplar på hvert av følgende sprog: norsk, dansk, finsk, islandsk og svensk, og for det svenske sprogs vedkommende i to tekster, en for Finnland og en for Sverige, den 6 februar 1931.

J. H. WOLLEBÆK
(L. S.)

Till bekräftelse härav hava de respektive fullmäktige undertecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Stockholm, i ett exemplar på svenska, danska, finska, isländska och norska språken, och för såvitt angår svenska språket i två texter, en för Sverige och en för Finland, den 6 februari 1931.

Under förbehåll om ratifikation av Kungl. Maj:t med Riksdagens samtycke

FREDRIK RAMEL
(L. S.)

Slutprotokol.

I Forbindelse med Under-tegnelsen i Dag af Konventionen mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige indeholdende internationalprivatretilige Bestemmelser om Ægteskab, Adoption og Værgemaal har de befuldmægtigede for de kontraherende Stater afgivet følgende Erklæring:

Der bestaar Enighed mellem de kontraherende Stater om:

1) at Konventionen ikke paalægger nogen af de kontraherende Staters Myndigheder Pligt til at vie Personer, som ifølge ufravigelig Bestemmelse i den paagældende Stats Lovgivning paa Grund af Slægtskab eller Svogerskab er udelukket fra at indgaa Ægteskab;

2) at den, som ikke er fyldt 21 Aar, men har opnaaet Myndighed efter finsk Lov ved Indgaaelse af Ægteskab eller efter islandsk Lov ved Separation eller Opløsning af Ægteskab, ikke skal anses for umyndig paa Grund af Alder, selvom han tager Bopæl i en anden af de kontraherende Stater end henholdsvis Finland og Island.

Stockholm, den 6 Februar 1931.

ERIK SCAVENIUS
(L. S.)

Loppupöytäkirja.

Allekirjoitettaessa tänään Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välistä sopimusta, joka sisältää avioliittoa, lapseksiottamista ja holhousta koskevia kansainvälisyksityisoikeudellisia määräyksiä, ovat sopimusvaltioiden edustajat antaneet seuraavan selityksen.

Sopimusvaltiot ovat yksimielisiä siitä:

1) ettei sopimus velvoita sopimusvaltion viranomaisia vihkimään henkilöitä, joiden avioliitolle siinä valtiossa voimassa olevan lain mukaan on sukulaisuuteen tai lankouteen perustuva este, josta ei vapautusta voida myöntää;

2) että henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta, mutta menemällä avioliittoon Suomen lain mukaan taikka asumustai avioeron nojalla Islannin lain mukaan on tullut täysi-ikäiseksi, ei ole katsottava vajavaltaiseksi iän perusteella, vaikka hän asettuikin asumaan muuhun sopimusvaltioon kuin Suomeen tai Islantiin.

Tukholmassa helmi-kuun 6 p:nä 1931.

R. W. ERICH
(L. S.)

Slutprotokoll.

I samband med under-tecknandet denna dag av konventionen mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, hava ombuden för de fördragslutande staterna avgivit följande förklaring:

De fördragslutande staterna äro ense därom:

1) att konventionen icke förpliktar myndighet i fördragslutande stat att sammanviga personer, för vilkas äktenskap enligt lagen i den staten på grund av släktskap eller svägerlag möter hinder, som icke kan eftergivvas;

2) att den, som ej fyllt tjuguetår men förvärvat myndighet enligt finsk lag genom att ingå äktenskap eller enligt islandsk lag på grund av hemskillnad eller äktenskapets upplösning ej skall, ändå att han tager hemvist i annan fördragslutande stat än Finland, respektive Island, anses omyndig på grund av ålder.

Stockholm den 6 februari 1931.

Lokaákvæði.

Í sambandi við undirskriftina í dag undir samninginn milli Íslands, Danmerkur, Finnlands, Noregs og Svíþjóðar, er hefir að geyma alþjóðleg einkamálarjettar-ákvæði um hjúskap, ættleiðingu og lögráðamensku, hafa umboðsmenn samningsríkjanna gert eftirfarandi yfirlýsingu:

Milli samningsríkjanna er samkomulag um:

1) að samningurinn skyldar ekki yfirvöld neins samningsríkjanna til að vígja fólk, sem sakir ófrávikjanlegs ákvæðis í löggjöf hlutaðeigandi ríkis má ekki ganga í hjúskap vegna skyldleika eða mægða;

2) að sá, sem eigi hefir náð 21 árs aldri, en hefir fengið lögræði eftir finskum lögum við að ganga í hjúskap eða eftir íslenskum lögum við skilnað að borði og sæng eða upplausn hjúskapar, skuli eigi álitinn ólögráða vegna æsku, þótt hann taki heimilisfang í öðru samningsríkjanna en að sínu leyti Finnlandi eða Íslandi.

Stokkhólmi, hinn 6 febrúar 1931.

I umboði Íslands

ERIK SCAVENIUS
(L. S.)

Sluttprotokoll.

I forbindelse med undertegningen idag av konvensjonen mellem Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige, inneholdende internasjonalt-privatretslige bestemmelser om ekteskap, adopsjon og vergemål, har de befullmektigede for de kontraherende stater avgitt følgende erklæring;

De kontraherende stater er enige om:

1) at konvensjonen ikke forplikter de kontraherende staters myndigheter til å vie personer som efter loven i vedkommende stat på grunn av slektskap eller svogerskap er hindret fra å inngå ekteskap med hverandre ved en bestemmelse som der ikke kan dispenseres fra;

2) at den som ikke har fylt 21 år, men som er blitt myndig efter finsk lov ved å inngå ekteskap eller efter islandsk lov ved separasjon eller oppløsning av ekteskap, ikke skal anses umyndig på grunn av sin alder, selv om han tar bopel i en annen av de kontraherende stater enn henholdsvis Finland og Island.

Stockholm den 6 februar 1931.

J. H. WOLLEBÆK
(L. S.)

Sluttprotokoll.

I samband med under-tecknandet denna dag av konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äkten-skap, adoption och för-mynderskap, hava ombuden för de fördrags-slutande staterna avgivit följande förklaring:

De fördragslutande staterna äro ense därom:

1) att konventionen icke förpliktar myndighet i fördragslutande stat att sammanviga personer, för vilkas äkten-skap enligt lagen i den staten på grund av släktskap eller svägerlag möter hinder, som icke kan eftergivvas;

2) att den, som ej fyllt tjuguet år men förvärvat myndighet enligt finsk lag genom att ingå äkten-skap eller enligt islandsk lag på grund av hemskillnad eller äkten-skapets upplösning, ej skall, ändå att han tager hemvist i annan fördragslutande stat än Finland, respektive Island, anses omyn-dig på grund av ålder.

Stockholm den 6 fe-bruari 1931.

FREDRIK RAMEL
(L. S.)

F ö r s l a g

till

Lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 (nr 26) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap.

Härigenom förordnas, dels att 4 kap. 7 § och 5 kap. 9 § lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap skola upphöra att gälla, dels att i 6 kap. samma lag skall införas en ny paragraf, betecknad såsom 5 §, av följande lydelse:

Konungen äger, efter avtal med Danmark, Finland, Island och Norge eller med en eller flera av dessa stater, med avseende å undersåtar i fördragsslutande stat, stadga avvikelser från de i denna lag givna bestämmelser och jämväl i övrigt meddela föreskrifter om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps ingående, återgång av äktenskap, äktenskapsskillnad, hemskillnad samt förmynderskap för underåriga och omyndigförklarade.

Efter avtal med annan stat än nu är sagt äger Konungen, med avseende å undersåtar i fördragsslutande stat, stadga avvikelser från de i 4 och 5 kap. meddelade bestämmelserna.

Skall, enligt de i viss främmande stat gällande allmänna reglerna om internationella rättsförhållanden, lagen i den stat, där hemvistet är, äga tillämpning med avseende å omyndighetsförklaring och anordnande av förmynderskap för underårig och omyndigförklarad, äger ock Konungen förordna beträffande undersåtar i den staten, vilka hava hemvist här i riket, att omyndighetsförklaring må ske och förmynderskap anordnas enligt svensk lag, samt i fråga om svenska undersåtar, vilka hava hemvist i den främmande staten, att omyndighetsförklaring må ske och förmynderskap anordnas i den främmande staten.

Fö r s l a g

till

Lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar.

Härigenom förordnas, att Konungen skall äga, efter avtal med Danmark, Finland, Island och Norge eller med en eller flera av dessa stater, meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande rättsverkningar av äktenskap mellan undersåtar i fördragsslutande stat.

Fö r s l a g

till

Lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 (nr 378) om adoption.

Härigenom förordnas, att i lagen den 14 juni 1917 om adoption skall införas en ny paragraf, betecknad såsom 28 §, av följande lydelse:

Konungen äger, efter avtal med Danmark, Finland, Island och Norge eller med en eller flera av dessa stater, beträffande undersåtar i fördragsslutande stat, meddela föreskrifter om internationella rättsförhållanden rörande adoption jämväl i andra avseenden än i 26 och 27 §§ sägs.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 23 augusti 1929.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden BESKOW, BORELL, VON STEYERN, LINDSKOG, BISSMARK.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bissmark, anmäler ett av lagberedningen den 29 juni 1929 avgivet betänkande¹, däri under rubriken Lagberedningens förslag angående vissa internationella rättsförhållanden I sammanförts dels ett av särskilda delegerade uppgjort förslag till konvention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, jämte motiv, dels inom beredningen uppgjorda, likaledes av motiv åtföljda förslag till författningar, som betingas av Sveriges anslutning till konventionen, nämligen:

- 1) lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap;
- 2) lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar;
- 3) lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 om adoption;
- 4) lag om tillägg till § 84 växellagen; samt
- 5) förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över i lagberedningens betänkande innefattade förslag måtte för det i § 87 regeringsformen omfördä ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

¹ Statens off. utredn. 1929: 12.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 2 oktober 1929.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden STENBERG,
APPELBERG,
TISELIUS,
regeringsrådet SÖDERWALL.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 23 augusti 1929, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtan- de skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till

konvention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande inter- nationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap,

lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 (nr 26) om vissa internatio- nella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap,

lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internatio- nella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar,

lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 (nr 378) om adoption,

lag om tillägg till § 84 växellagen samt

förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredra- gits av ledamoten i lagberedningen, revisionssekreteraren Erik Lind.

Förslagen föranledde följande yttranden av lagrådet eller särskilda dess ledamöter.

Konventionsförslaget.

Lagrådet:

Mellan Sverige och de övriga nordiska staterna saknas i stort sett överens- kommelse om enhetlig reglering av internationellt privaträttsliga frågor. Detta förhållande torde, såvitt familjerätten angår, väsentligen bero därpå, att de nordiska länderna icke intagit samma ståndpunkt till de båda huvud- principer, som på ifrågavarande område stå emot varandra; Sverige, som bi- trätt de på nationalitetsprincipen vilande Haagkonventionerna, och jämväl Finland hyllar nämnda princip, under det att domicilprincipen råder i dansk

och norsk rätt. Att vi i nämnda hänseende sakna avtal med de länder, med vilka våra förbindelser äro ojämförligt störst, är emellertid en olägenhet av sådan betydelse, att man måste med tillfredsställelse hälsa det försök, som nu gjorts att inom familjerätten få till stånd enhetliga internationellt privaträttsliga regler.

Att det framlagda konventionsförslaget blivit, om ock med modifikationer å vissa punkter, byggt på domicilprincipen och sålunda innebär ett avsteg från den hos oss antagna grundsatsen, kan väl teoretiskt förefalla betänkligt. En sådan avvikelse torde dock låta väl försvara sig. Även om i förhållandet mellan medborgare i olika stater med vitt skilda rättssystem och med olika kultur nationalitetsprincipen synes mest rationell, ställer sig saken annorlunda, när det gäller förhållandet mellan närstående folk med föga skiljaktiga rättsregler. Ju närmare staterna kommit varandra i rättslikhet, desto mindre anledning finnes att vid bedömande av utlännings rättsliga förhållanden tillämpa hans nationella lag. Om den väg förslaget anvisar bör beträdas, är därför huvudsakligen beroende av en prövning, huruvida de olika ländernas rätt på ifrågavarande område nu är så överensstämmande, att det kan anses sakna egentlig betydelse, om i de särskilda fallen det ena eller det andra landets lag kommer att tillämpas. I likhet med de svenska delegerade, som deltagit i uppgörande av konventionsförslaget, har lagrådet kommit till den uppfattningen, att man genom det under senare tid inom Norden bedrivna lagstiftningsarbetet på familjerättens område i stort sett hunnit så långt i rättslikhet, att det icke föreligger någon betänklighet mot att de nordiska staterna emellan frångå nationalitetsprincipen.

Ett godkännande av förslaget skulle visserligen medföra en ofta ganska irrationell skillnad mellan de normer, som skola tillämpas i förhållande till de nordiska staterna, och dem, som gälla gentemot andra stater. Såsom en nackdel kan även framhållas den obestämdhet, som otvivelaktigt vidlåder domicilbegreppet och som i det hela taget gör detsamma mindre väl än statsborgarbegreppet ägnat att läggas till grund vid bestämmandet av vilken lag i visst avseende skall vara tillämplig. Dessa olägenheter, som måhända väsentligen äro av teoretisk innebörd, väga emellertid enligt lagrådets mening ringa i förhållande till de obestridliga praktiska fördelar, som, på sätt de delegerade utvecklat, följa med domicilprincipens tillämpning, ävensom till den i och för sig betydelsefulla vinsten av att mellan Sverige och de övriga nordiska staterna få till stånd överenskommelse i ämnet. Lagrådet finner sig därför böra i huvudsak tillstyrka den föreslagna konventionen.

De svårigheter, som mött vid de särskilda artiklarnas utformande, synas i stort sett vara på ett lyckligt sätt övervunna. Klart är emellertid, att vid sådana internationella förhandlingar som de, ur vilka förslaget framgått, resultatet i vissa fall måste få karaktären av en sammanjämkning av skiljaktiga ståndpunkter och att vissa frågor, vilkas lösande skulle varit önskligt, måste lämnas utan reglering. Härtill har lagrådet vid förslagets granskning tagit hänsyn och stundom låtit betänkligheter falla, vilka under andra förhållanden kunnat föranleda erinringar.

Artiklarna 4 och 5.

Lagrådet:

De i dessa artiklar upptagna bestämmelserna om äktenskapsförord och boskillnadsansökan böra icke äga tillämpning med avseende å andra äktenskap än sådana, för vilka frågan om det förmögenhetsrättsliga äktenskapsstatutet reglerats genom artikel 3, d. v. s. mellan makar, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat samt då togo hemvist i sådan stat. Att detta är förslaget mening, framgår beträffande artikel 5 av vad i motiven anförts om förutsättningarna för att rättskraft inom konventionsområdet må tillkomma beslut, meddelade jämlikt sistnämnda artikel. Då emellertid ifrågakvarande artiklar erhållit en avfattning, som icke klart utmärker den åsyftade begränsningen, synes ett förtydligande i detta hänseende vara önskvärt.

Artikel 7.

Justitierådet *Appelberg*, med vilken regeringsrådet *Söderwall* instämde:

Det i tredje stycket av denna artikel föreslagna undantaget från huvudregeln i första stycket har föranletts av de olikheter i fråga om villkoren för vinnande av äktenskapsskillnad efter hemskillnad, som bestå mellan svensk rätt, å ena, samt dansk och norsk rätt, å andra sidan. Medan i Sverige hemskillnad, som varat ett år, berättigar till äktenskapsskillnad, är hemskillnadstiden i Danmark ett och ett halvt år och under viss förutsättning två och ett halvt år samt i Norge endast i det fallet, att makarna äro ense om skilsmässan, begränsad till ett år men eljest bestämd till två år. Med tillämpning av huvudregeln, som bygger å domicilprincipen, skulle alltså hemskilda svenska makar, som äga hemvist i Danmark eller Norge, bliva i det förra landet alltid och i det senare i många fall utstängda från möjligheten att efter endast ett års hemskillnad få äktenskapet upplöst. Med hänsyn härtill har enligt tredje stycket make medgivits rätt att efter hemskillnad väcka talan om äktenskapsskillnad även i stat, där makarna äro medborgare; begagnas detta medgivande, skall jämlikt artikel 9 den nationella domstolen vid målets avgörande tillämpa landets lag, varvid enligt artikelns andra stycke den i annat land vunna hemskillnaden skall hava samma verkan som om den beviljats i hemlandet. De i Danmark eller Norge domicilierade svenska makarna kunna således vid svensk domstol utverka äktenskapsskillnad efter en hemskillnadstid av endast ett år.

Det kan sättas i fråga, om förslaget ståndpunkt i denna del är fullt tillfredsställande. De särskilda stadierna i förfarandet vid berörda slag av skilsmässa stå i sådant samband med varandra, att bedömandet i dess helhet helst bör ske efter samma lag. Önskvärdheten härav framträder måhända icke så starkt beträffande själva skillnadsyrkandena men desto mera med avseende å de ofta betydelsefulla spörsmål om underhållsbidrag, vårdnad om barn med mera, som i skilsmässoprocessen kunna bringas under bedömande; särskilt med hänsyn till dessa frågor synes det betänkligt att tillstämja den valrätt mellan olika jurisdiktioner, som förslaget innebär. Därest, såsom väl

kan tänkas, i de skilda länderna olika tendenser skulle göra sig gällande vid avgörandet av de nämnda, ofta ömtåliga bifrågorna, skulle de föreslagna reglerna kunna föranleda, att den make, som i hemskillnads målet förlorat i en dylik fråga, funne det lämpligt att för anhängiggörande av sitt slutliga skilsmässsoyrkande välja myndighet i ett annat land i hopp att där vinna större beaktande av sina synpunkter. De nu framställda erinringarna äga väl ej tillämpning, därest hemskillnaden vunnits här i landet, innan makarna öfverflyttat till Danmark eller Norge. Dylika fall lära emellertid vara mycket sällsynta; sin praktiska betydelse torde förslaget i förevarande del få endast då hemskillnaden beviljats i något av dessa länder. Det resultat, vartill förslaget enligt vad nu sagts leder, synes mig lämna rum för sådana betänkligheter, att jag anser mig böra hemställa till öfvervägande, om det icke även ur svensk synpunkt vore att föredraga, att den omhandlade undantagsbestämmelsen i tredje stycket av artikel 7 uteslutes.

Artikel 9.

Lagrådet:

Enligt artikel 8 andra stycket skall yrkande angående underhållsskyldighet, som väckes efter det hemskillnad eller äktenskapsskillnad vunnits, upptagas i stat, där den, emot vilken talan riktas, har hemvist, även om yrkandet avser ändring av beslut, som meddelats i annan stat. Och enligt förevarande artikel skall vid avgörandet *lex fori* äga tillämpning. Det är dock icke avsett att, sedan i Sverige dömts till äktenskapsskillnad, ändrade förhållanden skola kunna medföra, att i Danmark eller Norge enligt där gällande lag men i strid mot 11 kap. 28 § i den svenska giftermålsbalken underhållsbidrag tillerkännes fränskild make, som förut fått sin talan därom ogillad, eller höjes utöver förut bestämt belopp; den ifrågavarande svenska underhållsregeln skall vidmakthållas beträffande alla genom svensk dom skilda makar. Detta lär dock knappast, såsom i motiven göres gällande, följa av en jämförelse med den i artikel 22 givna bestämmelsen därom, att lagakraftvunnen dom, som meddelats i en av de fördragsslutande staterna, skall gälla i de övriga. Visserligen uttalas även i de motiv till konventionsförslaget, som utarbetats av de danska, finska och norska delegerade, att förslaget i förenämnda hänseende är avsett att hava den nu angivna innebörden, men enligt lagrådets mening vore det dock ur lagteknisk synpunkt riktigtast och till vägledning för praxis lämpligt, att i förevarande artikel infördes ett uttryckligt stadgande i ämnet.

Artiklarna 11 och 12.

Lagrådet:

Enligt förslaget skall ansökan om adoption i regel göras i den stat, där adoptanten har hemvist. Men för det fall, att adoptanten icke haft hemvist därstädes sedan minst två år, kan han, om han så önskar, i stället göra ansökan i sitt hemland, för så vitt den, som skall adopteras, har medborgarskap och hemvist därstädes. En dylik valrätt för adoptanten är icke utan vansk-

lighet, enär det kan befaras, att i de fall, då kontroll bäst behöves, adoptanten skall välja icke — såsom avsett är — det land, där utredning lättast kan åvägabringas, utan det, där kontrollen antages bliva minst sträng. Det synes därför lämpligt, antingen att regeln om att adoption skall sökas i det land, där adoptanten har hemvist, göres undantagslös eller ock att den nu fakultativa undantagsbestämmelsen erhåller obligatorisk karaktär.

Förslaget begränsar sig till att reglera frågorna om adoptions verkställande och hävande; rörande rättsverkningarna av beviljad adoption meddelas icke någon bestämmelse. Motiven uttala emellertid, att dessa rättsverkningar i princip skola bestämmas enligt lagen i det land, där adoptionsbeslutet meddelats, ehuru någon regel härom icke kunnat givas på grund av svårigheten att mellan de olika ländernas delegerade uppnå enighet om det närmare fastställandet av innebörden och räckvidden av en sådan regel, särskilt med avseende å adoptionens verkan i arvshänseende. Då förhandlingar mellan de nordiska staterna angående successionsrätten lära vara omedelbart förestående, synes det kunna försvaras att trots den oklarhet, som på denna punkt kommer att ännu någon tid råda, låta tillsvidare anstå med bestämmandet av adoptionens arvsrättsliga verkningar. Vad åter beträffar adoptionens verkningar i fråga om underhållsskyldighet, kunde det enligt lagrådets mening ifrågasättas, huruvida icke, åtminstone i regel, enahanda principer böra tillämpas som de, vilka i artikel 8 andra stycket och artikel 9 fastställts beträffande underhållsskyldighet efter hemskillnad eller äktenskapsskillnad, och således lagen i den stat, där svaranden har sitt hemvist, bör bliva gällande, även om adoptionsbeslutet meddelats i en annan av staterna. Då emellertid konventionsförslaget, sådant det avfattats, icke torde på något sätt binda rättspraxis beträffande dessa spörsmål samt frågans legislativa behandling bör kunna äga rum i samband med regleringen av adoptionens arvsrättsliga verkningar, finner sig lagrådet icke böra på denna punkt framställa någon anmärkning mot förslaget.

Artikel 17.

Lagrådet:

Att, såsom i denna artikel stadgas, omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt avseende skall bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas, överensstämmer med den regel, som innefattas i första stycket av 4 kap. 5 § i 1904 års internationella lag om äktenskap och förmynderskap. Nämda regel lider dock undantag speciellt med avseende å omyndigs förbindelse enligt växel eller check. I § 84 växellagen — som enligt checklagens hänvisning gäller även om check — stadgas nämligen giltighet av förbindelse, vilken här i riket ingåtts av den, som väl icke enligt sitt eget lands lag men enligt svensk lag är behörig ingå växelförbindelse. Detta undantag har ansetts icke böra upprätthållas; i syfte att få det upphävt föreslås ett tillägg till nämnda paragraf i växellagen. Praktiskt sett spelar det otvivelaktigt vad angår förhållandet mellan de nordiska länderna ingen nämnvärd roll, om stadgandet bibehålles eller ej, och det synes därför i och för sig vara ur enkelhetens och konsekvensens synpunkt riktigast att förklara stadgandet ej till-

lämpligt i förhållandet mellan konventionsländerna. Det är emellertid att märka, att det förslag till världsväxellag, som år 1912 upprättades i Haag och om vars införande i de särskilda länderna avtal då undertecknades av ett flertal stater, däribland Sverige, Danmark, Norge och Ryssland, innehåller — jämte huvudregeln, att växelgäldenärs rätt att ingå växelförpliktelse skall bedömas enligt hemlandets lag eller den lag, till vilken denna hänvisar — jämväl ett undantagsstadgande av innebörd att även om växelgäldenär enligt denna lag vore oberättigad ingå förbindelse, han dock skulle vara ansvarig för den ingångna förpliktelsen, om han enligt lagen i det land, där han ingick densamma, var behörig därtill. Arbetet på skapande av en världsväxelrätt har på tillskyndan av Nationernas förbund återupptagits, och ett förslag i ämnet, som utarbetats av en utav förbundsrådet tillsatt kommitté, har nyligen varit föremål för yttrande från de nordiska staterna. I detta förslag har Haagförslagets ståndpunkt i förevarande avseende helt bibehållits. Ett deltagande i ett internationellt avtal på grundval av nyssnämnda förslag kan alltså icke komma i fråga utan att de nordiska staterna återgå till den ståndpunkt beträffande giltigheten av lagen i det land, där förpliktelsen ingåtts, vilken, om än endast vad angår å det egna territoriet ingångna förbindelser, är för närvarande uttalad i de nordiska staternas lagar. Det synes fördenskull knappast lämpligt att nu övergiva denna ståndpunkt. Då, såsom framhållits, frågan i förhållandet mellan de nordiska staterna saknar så gott som all praktisk betydelse, hemställes därför, att ändring nu ej vidtages i växellagen samt att i förevarande artikel göres undantag för vad enligt de särskilda staternas lagar gäller om förbindelse enligt växel eller check.

Artikel 18.

Lagrådet:

Då här säges, att överflyttning av förmynderskap från en stat till en annan sker efter förhandling mellan vederbörande statsdepartement, skall detta icke innebära, att de beslut som meddelas — å ena sidan om upphörande och å den andra om anordnande av förmynderskap — skola fattas av statsdepartementen, utan avgörandena skola ankomma å de statsorgan, som inom de särskilda staterna i allmänhet äga behörighet i dylika frågor. Men besluten få ej fattas förr än samförstånd ernåtts efter förhandling, förmedlad av statsdepartementen. Med hänsyn till denna stadgandets innebörd synes någon jämkning av den föreslagna artikelns avfattning vara önskvärd.

Förslagen till lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 (nr 26) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar och lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 (nr 378) om adoption.

Lagrådet:

Förslagen lämnas utan anmärkning.

Förslaget till lag om tillägg till § 84 växellagen.

Lagrådet:

I enlighet med vad lagrådet yttrat vid artikel 17 i konventionsförslaget hemställes, att förevarande lagförslag icke måtte föranleda någon åtgärd.

Förslaget till förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

Lagrådet:

I förevarande förslag hava upptagits de föreskrifter, som äro erforderliga för införlivande av den föreslagna konventionens bestämmelser med den svenska lagstiftningen. Därest i anledning av lagrådets anmärkningar ändringar vidtagas i konventionen, böra givetvis motsvarande ändringar ske här. Skulle den vid artikel 17 framställda anmärkningen ej godtagas, bör i ingressen till förordningen bland de lagbestämmelser, som åberopas till stöd för Konungens rätt att giva föreskrifter i ämnet, även upptagas den föreslagna lagen om tillägg till § 84 växellagen.

Ur protokollet:

Ragnar Kihlgren.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 29 november 1929.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anmäler che- för för justitiedepartementet, statsrådet Bissmark, frågan om godkännande av ett av delegerade för Sverige, Danmark, Finland och Norge avgivet förslag till konvention mellan nämnda länder innehållande internationellt privaträtts- liga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap.

Föredraganden anför:

»Genom beslut den 27 mars 1925 har Kungl. Maj:t, efter framställning från lagberedningen, förordnat dels att från svensk sida framställning skulle göras till danska och norska regeringarna om inledande av förhandlingar genom delegerade för utrönande, i vilken omfattning överenskommelse lämpligen kunde träffas mellan länderna rörande de internationellt privaträttsliga reglerna i fråga om äktenskaps ingående och upplösning, äktenskaps rättsverkningar, adoption och förmynderskap, ävensom för upprättande av förslag till dylika överenskommelser och dels att förhandlingarna från svensk sida skulle föras av lagberedningens ordförande och ledamöter eller vissa av dem efter Kungl. Maj:ts vidare förordnande. Sedan de danska och norska regeringarna förklar- rat sig villiga att delta i sådana förhandlingar, har enligt Kungl. Maj:ts beslut den 16 april 1926 jämväl finska regeringen inbjudits att delta i dessa, och har sistnämnda regering därefter meddelat, att den antagit denna inbjudan.

Från svensk sida hava jämlikt Kungl. Maj:ts förordnanden i förhandlin- garna deltagit lagberedningens ordförande f. d. justitierådet B. Ekeberg samt numera justitierådet A. Lindhagen och revisionssekreteraren E. Lind.

Över ett under möte i Oslo år 1927 uppgjort utkast till konvention har ut- rikesdepartementets rättsavdelning erhållit tillfälle att avgiva yttrande.

Förhandlingarna hava lett till ett av de delegerade uppgjort förslag till kon- vention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande interna- tionellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynder- skap. Till detta förslag hava de svenska delegerade utarbetat särskilda motiv,

varjämte av dem uppgjorts förslag till sådana författningar, som betingas av Sveriges anslutning till konventionen.

Såsom resultat av de nordiska enhetssträvandena på familjerättens område föreligga i stort sett överensstämmande lagar om äktenskap och adoption samt delvis även om förmynderskap. Åtskilliga avvikelser av saklig innebörd finnas emellertid ännu. Då de nordiska länderna ej heller intaga samma ståndpunkt till hithörande internationellt privaträttsliga spörsmål, i det att Sverige och Finland omfatta nationalitetsprincipen, Danmark och Norge åter domicilprincipen, är en traktatmässig reglering av behovet påkallad.

*Förslaget
till konvention.*

Denna reglering har i förslaget skett på grundval av domicilprincipen. För Sverige, liksom för Finland, innebär detta således ett avsteg från eljest gällande ordning. Att ett sådant avsteg kunnat förordas beror på att fråga är om det inbördes förhållandet mellan befryndade folk med nära överensstämmande lagstiftning, likartad kultur samt inbördes kännedom om och förtroende för varandras rättsliga institutioner. När det gäller förhållandet till stater med mera avvikande rättsregler, ställer sig saken annorlunda. De skäl, som ligga till grund för nationalitetsprincipen, träda då i förgrunden.

Genom att i huvudsak bygga på domicilprincipen har man uppnått de stora praktiska fördelar, som denna princip i tillämpningen medför och som äro av samma art som de genom det gemensamma lagstiftningsarbetet eftersträfvade. Tillämpningen av de familjerättsliga reglerna ankommer vanligen på myndigheterna i det land, där de, vilkas rättsförhållanden äro i fråga, hava sitt hemvist, och för myndigheterna innebär det en påtaglig lättnad att härvid, utan hänsyn till vederbörandes nationalitet, få använda det egna landets lagar, med vilka de äro fullt förtrogna. Därigenom vinner också rättsskipningen i säkerhet. För de enskilda har det jämväl sina fördelar, att lagarna i det land, där de äro bosatta, hava sin tillämpning på dem, oaktat de äro av främmande nationalitet. De kunna i allmänhet lättare förvissa sig om rätta innebörden av ortens lag än av hemlandets och lättare anskaffa sådana bevis och legitimationshandlingar, som enligt förstnämnda lag äro av nöden.

Till följd av de sakliga avvikelser i vissa detaljer, som på sätt förut nämnts föreligga mellan de olika lagarna, har det i konventionen undantagsvis varit erforderligt att i viss utsträckning bygga på nationalitetsprincipen.

Beträffande den närmare utformningen av konventionens ledande principer må nämnas följande. Vad ä k t e n s k a p s h i n d r e n angår, regleras de fall, då medborgare i en av konventionsstaterna vill träda i äktenskap inför myndighet tillhörande någon av de övriga. Har han sedan två år hemvist inom sistnämnda stat, skall hans rätt att ingå äktenskapet prövas efter dess lag men eljest enligt hemlandets lag. Tvåårsregeln avser att motverka kringgående av hemlandets lag i de hänseenden, där denna uppställer strängare äktenskaps hinder. Då i Danmark dispens kan meddelas från förbudet mot äktenskap i rätt upp- och nedstigande svägerlag men detta ansetts strida mot svensk rättsuppfattning, hava de danska delegerade förklarat sig vilja tillstyrka, att i Danmark ej meddelas sådan dispens beträffande svenska medborgare, och även

om medborgare i annan konventionsstat i behörig ordning erhållit dispens, ger detta honom ej rätt att här i landet träda i äktenskap.

Med avseende å lysning och vigsel gäller lagen i den stat, vigselmyndigheten tillhör.

Konventionen reglerar vidare äktenskapets rättsverkningar med avseende å makarnas förmögenhetsförhållanden. Dessa skola bedömas enligt lagen i den av staterna, där makarna vid äktenskapets ingående taga hemvist. Om båda makarna sedermera taga hemvist i en annan av staterna, skall dock dess lag i stället vinna tillämpning, såvitt ej fråga är om verkan av tidigare företagen rättshandling. Att sålunda även på detta område växling av hemvist i väsentlig utsträckning kan få medföra växling av tillämplig lag har sin förklaring i den nära överrensstämelsen mellan de fyra äktenskapslagarnas regler. Den här tillämpade principen medför betydande praktiska fördelar. Då hithörande spörsmål i allmänhet komma under prövning av myndigheterna i domicillandet, leder den nämligen i praktiken till att ortens lag blir tillämplig.

Beträffande hemskillnad och äktenskapskillnad innehåller konventionen i första hand föreskrifter om den statliga kompetensen. Yrkande om skillnad skall i regel upptagas i den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera alltjämt är bosatt. Prövningen sker efter där gällande lag (se vidare nedan s. 39—41).

Ansökan om adoption göres i den stat, där adoptanten har hemvist (jfr nedan s. 39). Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag. Är den, som skall adopteras, under aderton år och har han hemvist i hemlandet, må ansökningen dock ej bifallas i annan stat, utan att vederbörande barnavårdsmyndighet i hemlandet haft tillfälle att avgiva yttrande. Nämnda förbehåll har skett med hänsyn till stadgandet i 9 § av den svenska adoptionslagen. I fråga om adoptivförhållandes hävande äro också bestämmelser givna men ej angående adoptionens rättsverkningar.

Vad angår förmynderskap skall enligt konventionen omyndighetsförklaring ske och förmynderskap för underårig eller omyndigförklarad anordnas i den av staterna, där personen i fråga har hemvist, såframt ej förmynderskap redan i annan stat utövas av lagbestämd eller särskilt förordnad förmyndare. Fråga om hävande av omyndighetsförklaring prövas i den stat, där förmynderskapet är anordnat. Tillfälligt förmynderskap kan anordnas och andra tillfälliga åtgärder vidtagas i envar av staterna. Vid prövningen av nu berörda frågor tillämpas i varje stat där gällande lag, och omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndarens behörighet bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas.

Samtliga regler i konventionen gälla endast medborgare i fördragsslutande stat. I vissa hänseenden äro ytterligare begränsningar stadgade med avseende å konventionens tillämplighet.

Genom konventionen löses i stor utsträckning även frågan om rättskraften. Lagakraftvunnen dom eller administrativ myndighets beslut, som i en av staterna meddelats jämlikt vissa artiklar i konventionen, skall sålunda gälla i övriga stater utan särskild stadsfästelse och utan prövning av avgörandets rik-

tighet eller av dess förutsättningar med hänsyn till hemvist eller medborgarskap i den ena eller andra av konventionsstaterna.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter det ratifikationerna utväxlats i Stockholm. Envar av staterna kan i förhållande till envar av de övriga uppsäga konventionen till upphörande från och med den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter sex månader, sedan uppsägningen skedde.

Enligt statsrådsprotokollet den 23 augusti 1929 har lagrådets utlåtande infördrats över dels ifrågavarande konventionsförslag, dels ovannämnda av de svenska delegerade uppgjorda förslag till sådana författningar, som betingas av Sveriges anslutning till konventionen.

Lagrådet har den 2 oktober 1929 avgivit utlåtande, däri lagrådet i huvudsak tillstyrkt konventionsförslaget. I anledning av lagrådets erinringar be-
träffande vissa detaljer har — i samband med förhandlingar som under innevarande höst i andra ämnen ägt rum i Köpenhamn mellan delegerade för de nordiska länderna — nu förevarande konventionsförslag varit föremål för ytterligare överläggning.

Lika med de delegerade finner jag det vara angeläget, att en överenskommelse mellan de nordiska länderna träffas rörande de internationellt-privaträttsliga reglerna på äktenskaps-, adoptions- och förmynderskapslagstiftningens område. Härigenom blir det möjligt att fullt tillgodogöra sig de praktiska fördelarna av den rättslikhet, som på dessa områden åvägabragts i Norden. De principer, på vilka konventionsförslaget bygger, anser jag mig också, i likhet med lagrådet, kunna förorda.

Vad angår lagrådets erinringar mot enstaka detaljer i förslaget har jag funnit dem böra till allra största delen beaktas. Detta gäller sålunda till en början de ifrågasatta formella jämkningarna av *artiklarna 4 och 5* samt det föreslagna tillägget till *artikel 17*. Den av lagrådet vid *artikel 9* gjorda hemställan om visst förtydligande tillägg till konventionen har jag jämväl ansett böra iakttagas, därvid det önskade tillägget dock lärer böra införas, ej i *artikel 9* utan i *artikel 8* stycket 2. Även vad lagrådet erinrat mot den i *artikel 11* föreslagna valrätten för adoptant finner jag böra beaktas. Därvid synes böra väljas den av lagrådet först angivna lösningen, enligt vilken adoption städse skall sökas i det land, däri adoptanten har hemvist.

Den av lagrådet ifrågasatta jämkningen av *artikel 18* synes mig näppeligen påkallad. Av stadgandet lärer med erforderlig tydlighet framgå, att de beslut, som där avses, skola ankomma å de statsorgan, som inom de särskilda staterna i allmänhet äga behörighet i frågor om upphörande och anordnande av förmynderskap. Anledning till missförstånd synes desto mindre kunna uppkomma, som förhandlingarna angående överflyttning skola föras av vederbörande statsdepartement.

Enligt *artikel 7* i konventionsförslaget skall yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan medborgare i fördragsslutande stat i regel upptagas i

Lagrådet.

Departementschefen.

den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera alltjämt är bosatt. Sedan i artikelns andra stycke en kompetensregel givits för vissa undantagsfall, föreskrives i tredje stycket, att yrkande om äktenskapsskillnad på grund av hemskillnad städse må väckas i stat, där båda makarna äro medborgare och vars lag då enligt artikel 9 blir tillämplig. Denna föreskrift har sin grund i de avvikelser beträffande hemskillnadstidens längd, som förefinnes mellan svensk rätt, å ena, samt dansk och norsk rätt, å andra sidan. Medan hos oss hemskillnad, som varat ett år, städse berättigar till äktenskapsskillnad, kräves i Danmark ett och ett halvt år, om makarna äro ense om skilsmässan, om underhållet till make och barn samt angående vårdnaden om barnen, men eljest två och ett halvt år; i Norge kunna makarna, om de äro ense, vinna äktenskapsskillnad efter ett år, men om endast den ena vill hava äktenskapet upplöst, har han att vänta två år. Då för närvarande makar, som äro svenska medborgare, varhelst i världen de hava sitt hemvist, kunna genom hänvändelse till svensk domstol vinna äktenskapsskillnad efter ett års hemskillnad, hava de svenska delegerade funnit sig icke kunna förorda, att genom konventionen tillskapas en ordning, enligt vilken för svenskar, som äro bosatta i Danmark och Norge, avsevärt längre hemskillnadstider skulle bliva att tillämpa, och på den grund utverkat det undantag till förmån för nationalitetsprincipen, som ifrågavarande stadgande utgör.

Mot den till grund för stadgandet liggande principen hava några erinringar ej gjorts i lagrådet, men två av dess ledamöter hava ur andra synpunkter satt ifråga, om den föreslagna lösningen vore fullt tillfredsställande. De anföra följande: 'De särskilda stadierna i förfarandet vid berörda slag av skilsmässa stå i sådant samband med varandra, att bedömandet i dess helhet helst bör ske efter samma lag. Önskvärdheten härav framträder måhända icke så starkt beträffande själva skillnadsyrkandena men desto mera med avseende å de ofta betydelsefulla spörsmål om underhållsbidrag, vårdnad om barn m. m., som i skilsmässoprocessen kunna bringas under bedömande; särskilt med hänsyn till dessa frågor synes det betänkligt att tillstämja den valrätt mellan olika jurisdiktioner, som förslaget innebär. Därest, såsom väl kan tänkas, i de skilda länderna olika tendenser skulle göra sig gällande vid avgörandet av de nämnda, ofta ömtåliga bifrågorna, skulle de föreslagna reglerna kunna föranleda, att den make, som i hemskillnadsmålet förlorat i en dylik fråga, funne det lämpligt att för anhängiggörande av sitt slutliga skilsmässoyrkande välja myndighet i ett annat land i hopp att där vinna större beaktande av sina synpunkter. De nu framställda erinringarna äga väl ej tillämpning, därest hemskillnaden vunnits här i landet, innan makarna överflyttat till Danmark eller Norge. Dylika fall lära emellertid vara mycket sällsynta; sin praktiska betydelse torde förslaget i förevarande del få endast då hemskillnaden beviljats i något av dessa länder.' Det resultat, vartill förslaget sålunda skulle leda, syntes enligt dessa ledamöter lämna rum för sådana betänkligheter, att de ansett sig böra hemställa till övervägande, om det icke även ur svensk synpunkt vore att föredraga, att ifrågavarande undantagsbestämmelse uteslötes.

Den inom lagrådet i förevarande avseende uttalade uppfattningen kan jag

icke dela. På de skäl, som anförts av de delegerade, hade det enligt min mening ur svensk synpunkt mött betänkligheter, om konventionen på ifrågasvarande område skulle hava försatt i Danmark och Norge bosatta svenska medborgare i en undantagsställning.

Det må i detta sammanhang erinras, att den olikhet, som på denna punkt föreligger mellan de skandinaviska lagarna, i viss mån är av principiell art. Att stadga särskild längre hemskillnadstid för det fall, att endera maken motsätter sig äktenskapets upplösning, ansågs vid den svenska lagens tillkomst på den grund oriktigt, att den skyldige maken därigenom erhöle tillfälle att godtyckligt förlänga hemskillnadstiden. Och mot en alltför lång hemskillnadstid ansågos betänkligheter möta med hänsyn till den därmed förknippade faran å ena sidan för konkubinät, å andra sidan för försök att få äktenskapet omedelbart upplöst under åberopande av en simulerad skilsmässogrund.

Måhända hade det varit lyckligast, om man, i stället för att i artikel 7 upptaga en särskild alternativ kompetensregel för ifrågasvarande fall, hade tillgodosett de svenska önskemålen genom ett stadgande i artikel 9 av innehåll, att i dessa fall hemskillnadstiden skall bestämmas av hemlandets lag och icke av domslandets. Några olägenheter i den inom lagrådet befarade riktningen hade då överhuvud ej kunnat uppkomma. En sådan lösning påyrkades ock av de svenska delegerade, men från danskt och norskt håll föredrog man att lämna tillgång till alternativt forum i hemlandet, på det att danska och norska myndigheter ej skulle bliva nödsakade att tillämpa de kortare svenska hemskillnadstiderna. Att den sålunda intagna ståndpunkten skulle medföra några kännbara olägenheter i den inom lagrådet befarade riktningen torde enligt min mening näppeligen kunna antagas. Det synes föga sannolikt, att den make, som exempelvis i Danmark fått sina i ett hemskillnadsmål väckta yrkanden rörande underhåll eller vårdnad ogillade, skulle anhängiggöra talan om äktenskapsskillnad i Sverige endast i syfte att där vinna större beaktande för sina synpunkter. Så lika är också rättsuppfattningen i förevarande frågor i de skandinaviska länderna, att om ett sådant försök någon gång gjordes, åtgärden knappast skulle medföra det önskade resultatet. Förhållandet ställer sig här i huvudsak på samma sätt, som när ett mål angående äktenskapsskillnad upptages av annan myndighet i samma land, där hemskillnadsfrågan avgjorts.

Av nu angivna skäl har jag ej tvekat att ansluta mig till den av de delegerade förordade lösningen.

Slutligen ber jag att få erinra om, att i samband med konventionens ratifikation lärer böra genom noteväxling fastslås, dels vilka svenska myndigheter äga behörighet att utfärda äktenskapscertifikat (jfr art. 1 st. 2), dels att överenskommelsen den 5 oktober 1907 mellan Sverige och Danmark angående äktenskapscertifikat skall upphöra att gälla, då nu förevarande konvention träder i kraft, men att deklarationen den 27 november 1909 mellan samma länder angående äktenskaps ingående i vissa fall inför diplomatisk eller konsulär tjänsteman fortfarande skall bestå.

På grund av vad nu anförts tillåter jag mig förorda, att Kungl. Maj:t godkänner konventionsförslaget i den lydelse härvid fogade bilaga¹ utvisar, vilken lydelse, enligt vad jag har anledning hoppas, bör kunna påräkna godkännande även från de andra ländernas sida. Därest Kungl. Maj:t lämnar sitt bifall till förslaget, lärer detsamma, innan ratifikation ifrågakommer, skola underställas riksdagens prövning. En förutsättning för ratifikation av konventionen från Sveriges sida lärer vidare vara, att Danmark förpliktar sig att ej meddela svenska medborgare dispens från förbudet mot äktenskap i rätt upp- och nedstigande svågerlag. Till dessa spörsmål liksom till frågan om de lagstiftningsåtgärder, som efter vad förut sagts påkallas av en eventuell ratifikation, torde jag senare få återkomma.»

Föredraganden uppläser härefter ifrågavarande förslag till *konvention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap* samt hemställer, att nämnda förslag måtte godkännas av Kungl. Maj:t.

Denna av statrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.

¹ Lika lydande med den vid protokollet över utrikesdepartementsärenden (sid. 44) fogade bilagan.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 november 1929.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Under erinran att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för justitiedepartementet beslutat godkänna upprättat förslag till konvention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, hemställer ministern för utrikes ärendena, efter gemensam beredning med bemälda departementschef, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga ministern för utrikes ärendena att på grundval av berörda förslag med vederbörande ombud från dansk, finsk och norsk sida — under förbehåll om ratifikation av Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke — underteckna en konvention i överensstämmelse med den text, som bilaga till protokollet i detta ärende utvisar.

Till vad ministern under ovanstående punkt hemställt, däruti övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

Sven Allard.

Förslag
till
Konvention
mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap.

I. Äktenskap.

Artikel 1.

Vill medborgare i en av de fördragsslutande staterna träda i äktenskap inför myndighet tillhörande någon av de övriga, skall hans rätt att ingå äktenskapet prövas efter lagen i den staten, om han sedan minst två år har hemvist därstädes, men eljest enligt hemlandets lag.

Skall hemlandets lag vinna tillämpning, må rätten att ingå äktenskapet styrkas genom intyg av myndighet tillhörande hemlandet (äktenskapscertifikat).

Artikel 2.

Med avseende å lysning och vigsel gäller lagen i den stat, vigselmyndigheten tillhör.

Artikel 3.

Rättsverkningarna av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skola, såvitt angår makarnas förmögenhetsförhållanden, bedömas enligt lagen i den av staterna, där makarna vid äktenskapets ingående togo hemvist. Hava båda makarna sedermera tagit hemvist i en annan av staterna, skall den statens lag i stället vinna tillämpning, såvitt ej fråga är om verkan av rättshandling, som tidigare blivit företagen.

Makes behörighet att råda över fast egendom eller vad därmed är likställt skall, om egendomen är belägen i fördragsslutande stat, städse bedömas enligt lagen i den staten.

Artikel 4.

Äktenskapsförord mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat samt då togo hemvist i sådan stat, skall i avseende å formen anses giltigt i envar av de fördragsslutande staterna, ej blott om det tillkommit i enlighet med den lag, som jämlikt artikel 3 var tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden, utan jämväl om det uppfyller förmögenhetsförhållanden i stat, där kontrahenterna eller en av dem var medborgare.

Envar av staterna kan göra äktenskapsförords giltighet emot tredje man beroende av att förordet lagföljes enligt dess lag.

Artikel 5.

Ansökan om boskillnad mellan makar, som avses i artikel 4, upptages i den stat, där makarna hava hemvist. Hava de hemvist i skilda stater, upptages ansökan i den stat, där den, mot vilken ansökningen är riktad, har hemvist, eller, om denna stat är Finland, i den stat, vars lag enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden.

Artikel 6.

Artiklarna 3—5 hava ej avseende å äktenskap, vars rättsverkningar enligt lagen i någon av de stater, om vilka fråga är, skola bedömas efter äldre äktenskapslagstiftning.

Artikel 7.

Yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan medborgare i fördragsslutande stat upptages i den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera allttjämt är bosatt.

Kan yrkandet ej enligt första stycket upptagas i någon av staterna eller skulle yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad efter hemskillnad mellan makar, som ej äro finska medborgare, enligt första stycket upptagas i Finland, må yrkandet väckas i stat, där endera maken är medborgare.

Yrkande om äktenskapsskillnad på grund av hemskillnad må städse väckas i stat, där båda makarna äro medborgare.

Artikel 8.

I samband med yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad må jämväl av samma eller annan myndighet prövas frågor om tillfälligt hävande av sammanlevnaden, bodelning, skadestånd, underhållsskyldighet samt vårdnad om barn.

Yrkande, som senare väckes angående underhållsskyldighet eller vårdnad om barn, upptages i stat, där den, mot vilken talan riktas, har hemvist, även om yrkandet avser ändring av beslut, som meddelats i annan stat. Kan enligt lagen i stat, där hemskillnad eller äktenskapsskillnad meddelats, underhållsbidrag till hemskild eller fränskild make ej vidare utdömas eller höjas utöver förut bestämt belopp, må yrkande om sådant bidrag eller höjning därav ej upptagas i någon av de övriga staterna.

Artikel 9.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 7 och 8, användes i varje stat där gällande lag. Frågor om bodelning och skadestånd skola dock städse avgöras efter den lag, som enligt artikel 3 är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden. Finsk medborgare må ej bliva hemskild i stat, där han ej har hemvist sedan minst två år.

Hemskillnad, som vunnits i en av staterna, medför i de övriga samma rätt att erhålla äktenskapsskillnad, som om den vunnits i den staten.

Artikel 10.

Beträffande återgång av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skall vad i artiklarna 7—9 är stadgat äga motsvarande tillämpning. Frågan huruvida orsak till återgång är för handen bedömes dock enligt den lag, som var bestämmande för kärandens eller, om talan föres mot båda makarna, för enderas rätt att ingå äktenskapet.

II. Adoption.

Artikel 11.

Vill medborgare i fördragsslutande stat, som har hemvist i sådan stat, adoptera någon, som har medborgarskap i en av staterna, skall ansökningen göras i den stat, där adoptanten har hemvist.

Artikel 12.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag. Är den, som skall adopteras, under aderton år och har han hemvist i hemlandet, må ansökningen dock ej bifallas i annan stat, utan att vederbörande barnavårdsmyndighet i hemlandet haft tillfälle att avgiva yttrande.

Artikel 13.

Ansökan om hävande av adoptivförhållande mellan medborgare i fördragsslutande stater skall, om adoptionen ägt rum i sådan stat, upptagas i den stat, där adoptanten har hemvist, eller, om han ej har hemvist i fördragsslutande stat, där adoptivbarnets hemvist är.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

III. Förmynderskap.

Artikel 14.

Förmynderskap för underårig medborgare i en av de fördragsslutande staterna, vilken har hemvist i en av de övriga, anordnas i sistnämnda stat, såframt ej förmynderskap redan i annan fördragsslutande stat utövas av lagbestämd eller särskilt förordnad förmyndare.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning å omyndighetsförklaring och förmynderskap för omyndigförklarad.

Artikel 15.

Tillfälligt förmynderskap kan anordnas och andra tillfälliga åtgärder vidtagas i envar av staterna.

Artikel 16.

Vid prövning av frågor, som avses i artiklarna 14 och 15, tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 17.

Omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndarens behörighet bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas.

Vad nu är sagt skall ej hava avseende å rätt att ingå förbindelse enligt växel eller check.

Artikel 18.

Förmynderskap kan efter förhandling mellan vederbörande statsdepartement överflyttas till annan stat, om den omyndige tagit hemvist därstädes eller överflyttning av annan grund finnes lämplig.

Artikel 19.

Fråga om hävande av omyndighetsförklaring, som meddelats i fördragsslutande stat, skall, om den omyndigförklarade är medborgare i sådan stat, prövas i den stat, där förmynderskapet är anordnat.

Vid prövningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

Artikel 20.

Varder medborgare i fördragsslutande stat omyndigförklarad i annan sådan stat eller häves omyndighetsförklaring i annan stat än hemlandet, skall under rättelse ofördröjligen översändas till vederbörande statsdepartement därstädes.

Artikel 21.

Vad i artiklarna 17, 19 och 20 är stadgat angående omyndighetsförklaring skall äga motsvarande tillämpning, då danskt lavværgemaal anordnats för medborgare i fördragsslutande stat, vilken har hemvist i Danmark och för vilken förmynderskap ej redan är anordnat i annan fördragsslutande stat.

Den, som står under lavværgemaal i Danmark, må utan hinder därav omyndigförklaras i annan stat, där han tagit hemvist.

IV. Allmänna bestämmelser.

Artikel 22.

Lagakraftvunnen dom eller administrativ myndighets beslut, som i en av staterna meddelats jämlikt artiklarna 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21, skall gälla i övriga stater utan särskild stadfästelse och utan prövning av avgörandets riktighet eller av dess förutsättningar med hänsyn till hemvist eller medborgarskap i den ena eller andra av de fördragsslutande staterna.

Artikel 23.

Denna konvention skall ratificeras och ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm så snart ske kan.

Konventionen träder i kraft den 1 januari eller den 1 juli som infaller näst efter det ratifikationerna utväxlats.

Envar av staterna kan i förhållande till envar av de övriga uppsäga konventionen till upphörande från och med den 1 januari eller den 1 juli, som infaller näst efter sex månader, sedan uppsägningen skedde.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 maj 1930.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bissmark, anmäler fråga om Islands anslutning till den föreslagna konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap samt anför:

»På sätt framgår av statsrådsprotokollet den 29 november 1929 har Kungl. Maj:t nämnda dag med vissa ändringar godkänt ett av delegerade för Sverige, Danmark, Finland och Norge avgivet förslag till konvention mellan dessa länder, innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap. Sedermera har förslaget i det sålunda ändrade skicket godkänts jämväl av de övriga ländernas regeringar. Vissa med förslaget sammanhängande frågor äro emellertid avsedda att regleras vid konventionens undertecknande, varom underhandlingar för närvarande pågå.

I samband med förhandlingar, som ägt rum i Stockholm den 28 april—9 maj 1930 mellan delegerade för nämnda länder och Island om avslutande av en nordisk konvention angående ömsesidig verkställighet av domar, har Islands representant, på anmodan av sin regering, för de delegerade, som utarbetat nyssnämnda konventionsförslag samt förslag till konvention angående in- drivning av underhållsbidrag, lämnat en redogörelse för den isländska lagstiftningen i de ämnen, som beröras av dessa förslag. Samtliga delegerade hava därefter i ett den 9 maj 1930 upprättat protokoll, vilket härvid torde få fogas såsom bilaga, uttalat, att med hänsyn till den rättslikhet, som finnes mellan lagstiftningen på förevarande områden i Island och de övriga nordiska länderna, hinder ej mötte för Islands anslutning till konventionerna. De delegerade hava därjämte yttrat, att då erforderliga ändringar i konventionerna vore allenast obetydliga samt något uppskov av praktisk betydelse med konventionernas undertecknande följaktligen ej behövde inträda, därest Islands anslutning komme till stånd redan från början, de delegerade förordade, att en blivande framställning i detta syfte från Islands regering måtte vinna bifall av de övriga regeringarna.

I en den 30 maj 1930 dagtecknad, till ministern för utrikes ärendena ställd skrivelse har danska beskickningen i Stockholm under åberopande av berörda utav de delegerade upprättade protokoll och med förmälan, att den isländska regeringen önskade ansluta sig till konventionerna redan från början, framställt förfrågan, huruvida den svenska regeringen medgäve, att Island anslöte sig till dessa.

I anledning av den förfrågan, som sålunda gjorts angående Islands anslutning, tillåter jag mig framhålla, att den isländska regeringen på grund av kommunikationsförhållandena nödgats avstå från att låta sig representeras vid konventionsförhandlingarna men att man utgått från att Island skulle i en nära framtid ansluta sig till konventionerna. Då dessa ännu ej undertecknats, anser jag i likhet med de delegerade det vara en fördel, om Islands anslutning kunde vinnas redan från början.

Såsom de delegerade framhållit, föranleder Islands tillträde till konventionen innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap i formellt hänseende endast den ändringen, att i rubriken upptages jämväl Island. I de av Sveriges anslutning till nämnda konvention betingade författningarna föranleder Islands tillträde till konventionen ej annan ändring än att i ingressen till förslaget till förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap Island införes såsom en av de stater, å vilka förordningen har avseende. I båda fallen bör Island upptagas näst efter Finland.»

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över de sålunda angivna ändringsförslagen måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.

Protokoll.

Sedan av delegerade för Danmark, Finland, Norge och Sverige förslag uppgjorts till två konventioner mellan nämnda länder, den ena innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, och den andra angående indrivning av underhållsbidrag, har Islands regering, i syfte att möjliggöra Islands anslutning till dessa konventioner, anmodat Islands representant vid de förhandlingar, som pågå mellan nämnda fem länder angående verkställighet av vissa domar, kommittered Krabbe, att i samband med dessa förhandlingar lämna en redogörelse för den isländska lagstiftningen i de ämnen, som beröras av nämnda konventioner, och har en sådan redogörelse jämväl givits vid de förhandlingar, som ägt rum i Stockholm den 28 april—9 maj 1930. Därvid har upplysts, att rättsförhållandena angående äktenskap, förmynderskap och underhållsbidrag i Island äro reglerade genom nyare lagstiftning — framförallt lag den 27 juni 1921 om äktenskaps ingående och upplösning, lag den 20 juni 1923 om äktenskaps rättsverkningar, lag den 14 november 1917 om myndighet samt lag den 27 juni 1921 om föräldrar och barn utom äktenskap — vilka lagar bygga på gemensamma nordiska rättsprinciper. Någon lagstiftning om adoption finnes icke, men den administrativa praxis, som på detta område utbildat sig, vilar på samma grunder som den danska adoptionslagstiftningen. Vidare har upplysts, att Danmarks regering på förhand förklarat sig ej hava någon erinran att göra mot Islands anslutning till konventionerna.

Undertecknad Krabbe ävensom övriga undertecknade, ombud för Danmark, Finland, Norge och Sverige vid de förhandlingar, som lett till berörda konventionsförslag, hava med hänsyn till den rättslikhet, som enligt det nyss sagda finnes mellan lagstiftningen på förevarande områden i Island och de övriga nordiska länderna, funnit hinder ej möta för Islands anslutning till konventionerna.

Denna anslutning torde ej föranleda andra ändringar i dessa än att

- 1) Island upptages i konventionernas ingresser;
- 2)* — — —; samt
- 3)** — — — språket.»

Då Islands anslutning till konventionerna således föranleder allenast obetydliga jämkningar i dessa samt något uppskov av praktisk betydelse med konventionernas undertecknande följaktligen ej behöver inträda, därest Islands

* Här beröres en fråga, som är avsedd att regleras vid konventionens undertecknande, varom underhandlingar för närvarande pågå. Frågan sedermera reglerad i slutprotokollet under punkt 2.

** Här beröres en fråga, som har avseende endast på konventionen angående indrivning av underhållsbidrag.

anslutning kommer till stånd redan från början, få undertecknade förorda, att en blivande framställning i detta syfte från Islands regering måtte vinna bifall av de övriga regeringarna.

Stockholm den 9 maj 1930.

V. Bentzon.

Schröder.

Aage Svendsen.

F. Grönvall.

Jon. Krabbe.

E. Alten.

Birger Ekeberg.

Erik Lind.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 28 augusti 1930.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden STENBERG,
APPELBERG,
TISELIUS,
regeringsrådet SÖDERWALL.

Genom beslut den 29 november 1929 hade Kungl. Maj:t godkänt ett vid statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för nämnda dag fogat förslag till konvention mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap.

Sedan härefter isländska regeringen gjort framställning om Islands anslutning till konventionen, vilken icke ännu undertecknats, hade förslag framlagts till de ändringar, som av Islands tillträde påkallades i konventionsförslaget ävensom i ett med anledning av Sveriges anslutning till konventionen utarbetat förslag till förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 30 maj 1930, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över nämnda ändringsförslag.

Detta ärende föredrogs nu inför lagrådet av ledamoten i lagberedningen, revisionssekreteraren Erik Lind.

Lagrådet — som med hänsyn till den mellan Island och Sverige bestående rättslikheten på ifrågavarande områden fann hinder icke böra möta mot Islands anslutning till konventionen — lämnade de i remissen avsedda ändringsförslagen utan anmärkning.

Remisshandlingarna skulle fogas vid detta protokoll.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 september 1930.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, ÖSTERBERG.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärdè, anmäler, efter gemensam beredning med tillförordnade chefen för utrikesdepartementet, lagrådets den 28 augusti 1930 avgivna utlåtande i den till lagrådet den 30 maj 1930 hänskjutna frågan om Islands anslutning till den föreslagna konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap.

Efter redogörelse för utlåtandet hemställer föredraganden, att Kungl. Maj:t måtte dels medgiva, att Island ansluter sig till konventionen, dels godkänna att i anledning härav den i statsrådsprotokollet berörda den 30 maj 1930 omförmälda ändringen vidtages i konventionsförslaget.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 september 1930.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, ÖSTERBERG.

Under erinran att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för justitiedepartementet medgivit, att Island anslöte sig till den föreslagna konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, ävensom godkänt att i anledning därav den ändring vidtoges i konventionsförslaget, som är angiven i statsrådsprotokollet den 30 maj 1930, hemställer tillförordnade departementschefen statsrådet Gyllenswärd, efter gemensam beredning med förstbemälde departementschef, att Kungl. Maj:t måtte, med ändring av sitt den 29 november 1929 i ärendet givna bemyndigande, bemyndiga ministern för utrikes ärendena att på grundval av berörda förslag med vederbörande ombud från dansk, finsk, isländsk och norsk sida — under förbehåll om ratifikation av Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke — underteckna en konvention i överensstämmelse med den text, vilken såsom bilaga fogats till protokollet över utrikesdepartementsärenden den 29 november 1929, med iakttagande dock av förenämnda ändring.

Till vad under ovanstående punkt hemställts, däruti övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

M. Hallenborg.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde:

»Enligt statsrådsprotokollet den 29 november 1929 har Kungl. Maj:t med vissa ändringar godkänt ett av delegerade för Sverige, Danmark, Finland och Norge avgivet förslag till konvention mellan nämnda länder innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap. Kungl. Maj:t har därefter den 12 september 1930 dels medgivit, att Island anslöte sig till konventionen, dels godkänt, att i anledning därav viss i statsrådsprotokollet den 30 maj 1930 omförmäld ändring vidtoges i konventionsförslaget. Förslaget i det sålunda ändrade skicket har godkänts jämväl av de övriga ländernas regeringar och den 6 februari 1931 i Stockholm av regeringarnas befullmäktigade ombud undertecknats att såsom konvention gälla mellan nämnda länder. I samband därmed hava ombuden, i anslutning till vad de delegerade förutsatt, i ett till konventionen fogat slutprotokoll, vilket skall anses såsom en integrerande del av konventionen, avgivit förklaring, att de fördragsslutande staterna äro ense därom, att konventionen icke förpliktar myndighet i fördragsslutande stat att sammanviga personer, för vilkas äktenskap enligt lagen i den staten på grund av släktskap eller svågerlag möter hinder, som icke kan eftergivnas; samt att den, som ej fyllt tjuguetå år men förvärvat myndighet enligt finsk lag genom att ingå äktenskap eller enligt isländsk lag på grund av hemskillnad eller äktenskapets upplösning, ej skall, ändå att han tager hemvist i annan fördragsslutande stat än Finland, respektive Island, anses omyndig på grund av ålder.

Samtidigt med konventionens undertecknande har genom notväxling mellan Sverige och Danmark fastslagits, att Danmark förpliktar sig att ej meddela där bosatta svenska medborgare dispens från äktenskapshinder, som grundar sig på rätt upp- och nedstigande svågerlag.

Såsom omförmälda statsrådsprotokoll den 29 november 1929 utvisar, skall konventionen, innan ratifikation från Sveriges sida ifrågakommer, understäl-

las riksdagens prövning. Detsamma bör gälla beträffande berörda slutprotokoll.

I samband med frågan om inhämtande av riksdagens godkännande torde jämväl böra komma under bedömande spörsmålet om de lagstiftningsåtgärder, vilka för Sveriges del påkallas av en ratifikation av konventionen. Jag tillåter mig sålunda nu anmäla lagrådets den 2 oktober 1929 och den 28 augusti 1930 avgivna utlåtanden i vad rör följande den 23 augusti 1929 och den 30 maj 1930 till lagrådet remitterade förslag till

- 1) lag angående ändring i lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap;
- 2) lag angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar;
- 3) lag angående tillägg till lagen den 14 juni 1917 om adoption;
- 4) lag om tillägg till § 84 växellagen; samt
- 5) förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

De tre förstnämnda förslagen hava av lagrådet lämnats utan anmärkning. Såsom en följd av det tillägg, som enligt statsrådsprotokollet den 29 november 1929 gjorts till artikel 17 i konventionsförslaget, har i överensstämmelse med lagrådets hemställan förslaget om tillägg till § 84 växellagen icke föranlett någon åtgärd. De i nyssnämnda statsrådsprotokoll berörda ändringar, som i anledning av vad lagrådet anmärkt mot konventionsförslaget vidtagits i detta, torde, på sätt härvid fogade bilaga utvisar, böra föranleda motsvarande ändringar i förslaget till förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap, varjämte i förslagets ingress bör införas Island såsom en av de stater, å vilka förordningen har avseende. Till detta förslag, beträffande vilket riksdagens medverkan ej är erforderlig, ber jag att framdeles få återkomma.»

Föredraganden hemställer därefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition *dels* äska riksdagens godkännande av ifrågavarande konvention med slutprotokoll *dels*, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga berörda av lagrådet utan erinran lämnade tre lagförslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gösta Tidelius.

Bilaga.

Förslag

till

Förordning om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap.

Kungl. Maj:t har, med stöd av bestämmelserna i 6 kap. 5 § lagen den 8 juli 1904 om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap, lagen den — — — angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om internationella rättsförhållanden rörande äktenskaps rättsverkningar samt 26—28 §§ lagen den 14 juni 1917 om adoption, funnit gott förordna, att, såvitt angår förhållandet till Danmark, Finland, Island och Norge, skola här i riket lända till efterrättelse följande bestämmelser, vilka ansluta sig till en den 6 februari 1931 mellan Sverige och nämnda stater ingången konvention innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap:

I. Äktenskap.**1 §.**

Vill medborgare i en av de fördragsslutande staterna träda i äktenskap inför myndighet tillhörande någon av de övriga, skall hans rätt att ingå äktenskapet prövas efter lagen i den staten, om han sedan minst två år har hemvist därstädes, men eljest enligt hemlandets lag. Äktenskap må dock ej i något fall inför svensk myndighet slutas mellan dem, av vilka den ene varit gift med den andres släkting i rätt upp- eller nedstigande led.

Skall hemlandets lag vinna tillämpning, må rätten att ingå äktenskapet styrkas genom intyg av myndighet tillhörande hemlandet (äktenskapscertifikat).

2 §.

Med avseende å lysning och vigsel gäller lagen i den stat, vigselmyndigheten tillhör.

3 §.

Rättsverkningarna av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skola, såvitt angår makarnas förmögenhetsförhållanden, bedömas enligt lagen i den av staterna, där makarna vid äktenskapets ingående togo hemvist. Hava båda makarna sedermera

tagit hemvist i en annan av staterna, skall den statens lag i stället vinna tillämpning, såvitt ej fråga är om verkan av rättshandling, som tidigare blivit företagen.

Makes behörighet att råda över fast egendom eller vad därmed är likställt skall, om egendomen är belägen i fördragsslutande stat, städse bedömas enligt lagen i den staten.

4 §.

Äktenskapsförord mellan dem, som äro och vid äktenskapets ingående voro medborgare i fördragsslutande stat samt då togo hemvist i sådan stat, skall i avseende å formen anses giltigt i envar av de fördragsslutande staterna, ej blott om det tillkommit i enlighet med den lag, som jämlikt 3 § var tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden, utan jämväl om det uppfyller formföreskrifterna i stat, där kontrahenterna eller en av dem var medborgare.

Förord, som enligt första stycket skall anses till formen giltigt, ehuru det ej upprättats och lagföljts på sätt i giftermålsbalken är sagt, må ej här i riket åberopas emot tredje man, innan det blivit till rätten ingivet enligt vad där stadgas. Är förordet slutet mellan trolovade, och varder det till rätten ingivet, i stad inom en månad och å landet senast å det ting, som infaller näst efter en månad, sedan äktenskapet ingicks, må det emot tredje man åberopas jämväl i avseende å tiden före dess ingivande till rätten.

5 §.

Ansökan om boskillnad mellan makar, som avses i 4 §, upptages i den stat, där makarna hava hemvist. Hava de hemvist i skilda stater, upptages ansökan i den stat, där den, mot vilken ansökningen är riktad, har hemvist, eller, om denna stat är Finland, i den stat, vars lag enligt 3 § är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden.

6 §.

Vad i 3—5 §§ stadgas skall ej hava avseende å äktenskap, vars rättsverknin-
gar enligt lagen i någon av de stater, om vilka fråga är, skola bedömas efter äldre äktenskapslagstiftning.

7 §.

Yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad mellan medborgare i fördragsslutande stat upptages i den stat, där båda makarna hava hemvist eller där de senast haft hemvist samtidigt och endera alltjämt är bosatt.

Kan yrkandet ej enligt första stycket upptagas i någon av staterna eller skulle yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad efter hemskillnad mellan makar, som ej äro finska medborgare, enligt första stycket upptagas i Finland, må yrkandet väckas i stat, där endera maken är medborgare.

Yrkande om äktenskapsskillnad på grund av hemskillnad må städse väckas i stat, där båda makarna äro medborgare.

8 §.

I samband med yrkande om hemskillnad eller äktenskapsskillnad må jämväl av samma eller annan myndighet prövas frågor om tillfälligt hävande av sammanlevnaden, bodelning, skadestånd, underhållsskyldighet samt vårdnad om barn.

Yrkande, som senare väckes angående underhållsskyldighet eller vårdnad om barn, upptages i stat, där den, mot vilken talan riktas, har hemvist, även om yrkandet avser ändring av beslut, som meddelats i annan stat. Kan enligt lagen i stat, där hemskillnad eller äktenskapsskillnad meddelats, underhållsbidrag till hemskild eller frånskild make ej vidare utdömas eller höjas utöver förut bestämt belopp, må yrkande om sådant bidrag eller höjning därav ej upptagas i någon av de övriga staterna.

9 §.

Vid prövning av frågor, som avses i 7 och 8 §§, användes i varje stat där gällande lag. Frågor om bodelning och skadestånd skola dock städse avgöras efter den lag, som enligt 3 § är tillämplig å makarnas förmögenhetsförhållanden. Finsk medborgare må ej bliva hemskild i stat, där han ej har hemvist sedan minst två år.

Hemskillnad, som vunnits i en av staterna, medför i de övriga samma rätt att erhålla äktenskapsskillnad, som om den vunnits i den staten.

10 §.

Beträffande återgång av äktenskap mellan dem, som äro och vid äktenskaps ingående voro medborgare i fördragsslutande stat, skall vad i 7—9 §§ är stadgat äga motsvarande tillämpning. Frågan huruvida orsak till återgång är för handen bedömes dock enligt den lag, som var bestämmande för kärandens eller, om talan föres mot båda makarna, för enderas rätt att ingå äktenskapet.

II. Adoption.

11 §.

Vill medborgare i fördragsslutande stat, som har hemvist i sådan stat, adoptera någon, som har medborgarskap i en av staterna, skall ansökningen göras i den stat, där adoptanten har hemvist.

12 §.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag. Är den, som skall adopteras, under aderton år och har han hemvist i hemlandet, må ansökningen dock ej bifallas i annan stat, utan att vederbörande barnavårdsmyndighet i hemlandet haft tillfälle att avgiva yttrande.

13 §.

Ansökan om hävande av adoptivförhållande mellan medborgare i fördragsslutande stater skall, om adoptionen ägt rum i sådan stat, upptagas i den stat, där adoptanten har hemvist, eller, om han ej har hemvist i fördragsslutande stat, där adoptivbarnets hemvist är.

Vid prövning av ansökningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

III. Förmynderskap.

14 §.

Förmynderskap för underårig medborgare i en av de fördragsslutande staterna, vilken har hemvist i en av de övriga, anordnas i sistnämnda stat, såframt ej förmynderskap redan i annan fördragsslutande stat utövas av lagbestämd eller särskilt förordnad förmyndare.

Vad nu är sagt skall äga motsvarande tillämpning å omyndighetsförklaring och förmynderskap för omyndigförklarad.

15 §.

Tillfälligt förmynderskap kan anordnas och andra tillfälliga åtgärder vidtagas i envar av staterna.

16 §.

Vid prövning av frågor, som avses i 14 och 15 §§, tillämpas i varje stat där gällande lag.

17 §.

Omyndighetens verkan i förmögenhetsrättsligt hänseende och förmyndarens behörighet bedömas enligt lagen i den stat, där förmynderskapet utövas.

Vad nu är sagt skall ej hava avseende å rätt att ingå förbindelse enligt växel eller check.

18 §.

Förmynderskap kan efter behandling mellan vederbörande statsdepartement överflyttas till annan stat, om den omyndige tagit hemvist därstädes eller överflyttning av annan grund finnes lämplig.

19 §.

Fråga om hävande av omyndighetsförklaring, som meddelats i fördragsslutande stat, skall, om den omyndigförklarade är medborgare i sådan stat, prövas i den stat, där förmynderskapet är anordnat.

Vid prövningen tillämpas i varje stat där gällande lag.

20 §.

Varder medborgare i fördragsslutande stat omyndigförklarad i annan sådan stat eller häves omyndighetsförklaring i annan stat än hemlandet, skall underrättelse ofördröjligen översändas till vederbörande statsdepartement därstädes.

21 §.

Vad i 17, 19 och 20 §§ är stadgat angående omyndighetsförklaring skall äga motsvarande tillämpning, då danskt lavværgemaal anordnats för medborgare i fördragsslutande stat, vilken har hemvist i Danmark och för vilken förmynderskap ej redan är anordnat i annan fördragsslutande stat.

Den, som står under lavværgemaal i Danmark, må utan hinder därav omyndigförklaras i annan stat, där han tagit hemvist.

IV. Allmän bestämmelse.

22 §.

Lagakraftvunnen dom eller administrativ myndighets beslut, som i en av staterna meddelats jämlikt 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 19 eller 21 §, skall gälla i övriga stater utan särskild stadfästelse och utan prövning av avgörandets riktighet eller av dess förutsättningar med hänsyn till hemvist eller medborgarskap i den ena eller andra av de fördragsslutande staterna.

Denna förordning skall träda i kraft den . . .